Telefon št. 74.

Posamna številka 10 h.

Po pošti prejeman:
za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 20 „

V upravništvu prejeman:
za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ „ 5 „ — „
mesec „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom 20 h na mesec.

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inseri sprejema upravništvo Katol. Tiskarni, Kopit jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vrača nefrankovana pisma vsprejemajo.

Uredništvo je v Sen niških ulicah št. 2, I.

Izhaja vsak dan, izvzet nedelje in praznike, pol 6. uri popoldne

Štev. 16. V Ljubljani, v soboto 19. januvarija 1901. Letnik XXIX.

Ljubljanske volitve pred upravnim sodiščem.

Kakor heloti smo trpeli in še trpimo pod neznosnim, uprav barbarskim pritiskom vladajoče liberalne stranke. Med ljudstvom kipi nevolja nad vladajočim zistemom, in v skritih kotih, kamor ne vidi oko pooblaščencev in odposlancev in pozvedovalcev bivšega župana in njegovih uslužbencev, se je ljudska nevolja često izražala prošlo leto. A pritisek od magistratove strani — saj magistrat ima razna sredstva na razpolago — ta moralni in gmotni pritisk je držal ljudstvo vklenjeno v verigah, da se ni upalo kdaj reči besedice čez može, katere pozna kot nesposobne, a ni smelo reči čez nje besede, da se kruto ne maščuje nad njim vsaka prostodušna beseda. Krščansko ljudstvo je moralo trpeti terorizem ljudij, kateri so proglasili kot svoj edini namen — boj proti klerikalizmu. Ubogo ljudstvo je moralo molče prenašati sklepe onih, ki so mu usiljevali finančno politiko, katera mu je izpraznila žepe do dna. Nravno ljudstvo je moralo kot svoje zastopnike častiti one, ki so v Ljubljani priznali prostitucijo kot potrebno. Pošteno ljudstvo je moralo pri volitvah trpeti one mahinacije, o katerih danes govorimo, in ni smelo reči ničesar, da se ne zameri onim, ki so si znali priboriti nadvlado in moč.

Respektirati smo morali ono »inteligenco«, o katere nesramnih izbruhih smo v — zadnji od dnevnih novic — prinesli ravnokar nekaj člankov, ki dokazujejo, kako nizko propade ona »inteligenca«, ki niti krščanstva več ne pripoznava, ampak se bori odkrito proti njemu.

V obraz so se nam smejali, v »Narodu« lagali o nas, sramotili katoliško ljudstvo, odrekali mu volivno pravico in pomilovalno zrli na katoliške volivce kot na brezpravno rajo. Upali so, da bodo tudi sodišča njim enako postopala, zanesli so se, da je od njihove korupcije že prepojeno vse, kar ima v javnosti odločilno besedo.

Neke pisarne so gojile v sebi strup tega terorizma tako, da se je bal za svoj kruh vsak, ki bi se upal reči, da je katoliški kristijan. Po kavarnah, po gostilnah, da še nekod — po nekih krajih — katerih imen tu ne imenujemo, a jih bomo še naznanili na višje mesto — so se izrekale nad krščanskimi možmi besede in sodbe, ki so bile naravnost naperjene na to, da se uniči v naših ljudeh vsaka samostojna misel, ki bi bila nasprotna diktaturi neke gospode, katere edini namen in edino sredstvo je — farška gonja, polnjenje lastnega žepa in hujskanje ljudstva na one naprave, ki mu morejo pomoči do boljšega obstanka.

Od začetka je ljudstvo le z gnjevom gledalo to — »inteligenco« — potem pa je skrito mrmralo. Naše vrste so rasle, čim hujši je bil liberalni pritisk, in z najhujšim samozatajevanjem so nosili možje še terorizem, katerega morejo k večjemu še prenašati politični otroci.

Zato pa pozdravljamo pravično sodbo upravnega sodišča, ki je razveljavilo ljubljanske mestne volitve od l. 1899 v drugem in tretjem volivnem razredu.

Žalosti nas edino le to, da je bilo treba do cesarskega Dunaja segati, da se je pri nas v Ljubljani, v naši domovini, pri našem ognjišču dosegla pravična sodba.

Upravno sodišče je razveljavilo torej ljubljanske volitve, ker so bile protipostavne. Liberalizem zahteva svobodo le za one, ki imajo moč v rokah, a hoče s terorizmom uničiti one, ki niso tako nasilni, goljufivi in brezvestni, da bi zmagovali s krivico.

V tretjem razredu so izgubili zaradi nepostavnih volitev mandate sledeči liberalni kandidatje:

1. Jakob Dimnik, velik liberalni učitelj in znan po svojih liberalnih časopisih. 2. G. Prosenc. 3. G. Tosti. 4. Veliki zmagovalec in junak g. P. Turk, in 4. g. Maly.

V drugem razredu je upravno sodišče na Dunaju proglasilo kot neveljavno izvolitev sledečih liberalnih kapacitet:

1. Propadel je g. Ivan Hribar, veliki strahovatelj Ljubljane, ki ima veliko zaslušenje za sedanje finančno stanje ljubljanskega meščanstva in za neke razmere na magistratu. 2. Je razveljavljen mandat še večjega dr. Tavčarja, kateri je sam rekel, da se za nič drugega ne bori, kakor le proti klerikalizmu. 3. Zaradi protipostavnih volitev je razveljavljen mandat g dr. Požarja, kateri je postal nekako vodja višje dekliške šole, odkar je prišel v ljubljanski občinski svet. 4. Je razveljavljen mandat g. Šubica, kateri je kot načelnik liberalnega kluba v deželnem zboru si pridobil precej zaslug za procvit liberalnih idej.

O teh volitvah bi se dalo marsikaj reči. Sramota za ljubljansko mesto je, da je moralo upravno sodišče na Dunaju šele z avtoritativno razsodbo zavreči one volitve, o katerih grdi nepostavnosti smo bili mi od nekdaj prepričani.

Sedaj pa nastanejo važna vprašanja, katera danes le označujemo:

Kaj bo s sklepi, ki so bili sklenjeni z neveljavnimi glasovi?

Kaj bo z denarjem, ki so ga vlekli nepostavno izvoljeni odborniki? Župan ljubljanski na primer ne opravlja zastonj svoje službe. In zdaj ...

Kaj bo storila vlada? Ljubljana nima župana, ker je upravno sodišče spoznalo, da je bil za odbornika nezakonito izvoljen

Slednjič pa vprašamo volivce! Ali morete vi še nadalje trpeti nad sabo terorizem, pod katerim ste doslej vzdihovali?

Jubilej pruskega kraljestva.

To vam je krika in vika, hvale in slave, kadila in mamila iz gozda nemškega časopisja! »Železna žrela topov so ustvarila prusko kraljestvo, topovi oznanjajo danes 18. januvarija njegovo slavo. V Kraljevci se je porodilo prusko kraljestvo pred 200 leti, tu je padlo seme v zemljo, ki je obrodilo stoteri sad; kategorični imperativ, železna zavest dolžnosti, to je prešlo v kri pruskemu rodu in njegovim vladarjem, in živelj je ustanovil in ohranil Prusijo t nemško državo«. Tako vriska danes rad kalni fantin in kliče ves svet na korajžo.

Ko bi zgodovinar postanek raznih drž strogo presojal po božjih zapovedih, dv mimo, da bi sodba prijetno donela v uh in sladko odmevala v srcu. Vprašati bi m ral, ali ne poreko božje zapovedi: Ne kra ne ubijaj, ne pričaj po krivem zoper sv jega bližnjega? No, dvorni pruski zgodov narji Momsen, Treitscke in drugovi se zmenijo za take malenkosti. A naša Avstri more na svojem telesu pokazati globoke krvaveče rane, ki jej jih je vsekal prus meč.

Ali pa imajo Prusi in Prusaki tolik povoda, da se tako ponašajo s svojim Fr derikom I.? Zgodovina priča, da niso t povi ustvarili pruskega kraljestva, ampak sreča, ki je in ostane slepa. Zaleti se hišo, kjer je najmanj pričakujejo, in se o blje človeka, ki celo življenje iztika za n

Ljudje, katerim je dolg čas, razmišlja to in ono. Tako je Friderik III., a zad braniborski volivni knez, razmišljal v sv jem naslonjaču, kako bi mogel postati kra Ni mu dalo miru, da je Danska že kral vina, da je Viljem Oranjski zasedel prest angleški in Friderik Avgust Saksonski pr stol poljskega kraljestva. Ako ti, zakaj n on? Jezilo ga je, da je moral pri slučn nem obisku holanškega kralja sedeti na n vadnem stolu, dočim se je kralj zibal v n slonjaču. Mogočni francoski kralj Ludov XIV. ga je nazival v pismih: Mon frére dragi brat. Torej? Dragi brat, potegni m iz nožnice proti Habsburžanu in za plači ti pade kraljevska krona v naročje.

Ugibal je in razmišljal, sladke kraljevs sanje mu niso dale miru. Razkril je te sa po petletnem razmišljevanju svojim prvi svetovavcem. Ti so se kar začudili in o meli. Kje pa denar vzeti za kraljevs krono in dvor? A on jih mirno potolaži, kraljevska kuhinja ni dražja od knež Treba je le dovoljenja nemškega cesa Leopolda I. in morda še papeževega.

LISTEK.

Jezus Kristus,
zaščitnik novega veka.

Oda papeža Leona XIII. na zadnji dan lanskega leta. V izvirnikovi — alcejski — meri preložil dr. Mat. Prelesnik.

Zapada vek, vseh lepih umetnosti
Gojitelj dični: javne ugodnosti,
Moči prirodne spet odkrite
V pesmi omenja naj pesnik drugi.

A mene zgode veka minulega
Pretresajo bolj; te obžalujem jaz.
Ah! če nazaj pogledam v duhu,
Kaj jaz sramu spomenikov vidim!

O bojih, žezlih zrušenih tožim naj,
O spakah neomejene svobode?
O boju proti Vatikanu
S tisoč zvijačami započetem?

Kam prišla čast je Mesta, prvaka mest,
Še v sužnosti mu nikoli vzkráčena?
Ki prej so ga častili veki,
Narodi stari kot Petrov sedež?

Gorje postavam, ločenim od Boga!
Poštenja zakon, vernost li še kje je?
Majó se, rušijo se prava,
Enkrat odločena od oltarja.

Li čujete, kaj? Kake brezbožnosti
Zavedno trdi blodne modrosti zbor;
Z brezumno hče celò naravo
Bitje najvišje, Boga spojiti.

Početek višji našega plemena
Zameta topo: druži, kar družno ni,
Loveč le sence prazne, nične,
Rod naš človeški z živalskim meša.

V vrtincu, joj, kak grdem se tam vali
Slabotna vsa že drznosti slepa moč.
Oj smrtniki, ves čas spolnujte
Zákone božje, Bogá se bojte.

On sam življenje, on je resnica zgolj
In k nebeščanom prava, jedina pot.
On sam po željah uravnati
Leta tekoča zemljanom more.

Ni dolgo ko na Petrov je sveti grob
Pobožne trume s prošnjami svetimi
Pripeljal: pač predznak ne prazen
Vernost ta spet se porajajoča.

O Jezus, sodec časa bodočega,
Ti teku nove dobe daj blagoslov:
Prisili ti z močjo božansko
Ljudstva uporna h krasnejšim težnjam.

Oživi seme svetega ti miru;
Naj jeza, vrenje, žalostne naj vojske
Preminejo enkràt: zapôdi
Zlobnih zvijače v temè kraljestvo.

Duh eden vodi kralje naj pod teboj,
Da vsi se tvojim zákonom pokoré:
Naj en bo hlev, pastir en sam le,
Vera naj ena zavlada svetu.

Končal sem tek svoj, dvaktrat devet sem jaz
Petletij živel. Ti še peščico daj;
Ne daj, da bile brezuspešne
Želje prosečega bi Leona.

Črna zgodovina.

Ljubljana je kar na mah osirotela. Ne tare nam sicer srca žalost nad tem, da je naš občinski svet sedaj izgubil tako sijajen upraven talent, kakoršen je g. Turk, toda župana nimamo več, župana! Glavno mesto kranjske dežele, središče Slovencev, pa brez župana! In vse to zakrivili so ti črni klerikalci, kajti, ako bi se ne bili pritožili, bi še danes Ljubljana imela poglavarja, seveda z isto pravico ali pravzaprav brez nje, kakor ga je imela dosedaj od srede leta 1899. Ta grdi čin klerikalcev ostane zapisan v črni knjigi zgodovine, še pozni rodovi zgražali se bodejo nad toliko podlostjo klerikalcev.

Ta razmotrivanja privedla so nas do tega, da smo začeli premišljati zgodovino klerikalizma.

Zajemali smo iz najboljših zgodovinskih virov, namreč iz „Učiteljskega Tovariša“, „Slov. Naroda“ in seveda iz „Rodoljub Kar smo tu izvedeli o zgodovini kleril lizma, to je že grozno. Ti liberalni zgo vinarji pa res poznajo zgodovino. Ka pridno morajo ti ljudje učiti se zgodovi osobito zgodovine klerikalizma. Vse v natanko. Koncile poznajo, da je veselje. Ko se niso ježili lasje, ko je bral v „Učiteljsk Tovarišu“ o groznem koncilu v Makonu, k so klerikalci rekli, da ženske nimajo duš. grdobe klerikalne! Vse kaplane vseh stol imajo liberalci preštete. „Učiteljski Tovar piše, da je bilo na Španskem pred smrtjo kra Filipa III. v škofiji kalahorski 18.000 kaplan Kakor kobilic! To je groza! Samo žal, da mo zgodovinar ne pove, ali jih je bilo tolik enem letu, ali celo v enem mesecu, kar grozo liberalcev primerno pomnožilo. Mo pa misli na vsa krščanska stoletja od četka krščanstva pa do smrti Filipa III prvi polovici 17. veka? Potem je pa do v zgodovini kot malokedo, še celo po mezne fare in škofije pozna mož, da je selje. Kako so klerikalci preganjali libera to seve je posebno natanko popisano po liberalnih listih. Tudi imena vedo natan

Vse to navdalo nas je z globokim s štovanjem do teh liberalnih učenjakov. K znanje, kaka temeljitost, kaka resnica! navdušeni smo sedli in spisali članek o z

Na knežji dvor je večkrat zahajal kralja bieskega prijatelj, jezuit Vota. Ta je upal, morda braniborski knez prestopi v katoko cerkev. Isto nado je gojil tudi ermıdski škof Zaluski. Ta dva sta Frideriku ɜtovala, naj se zaradi kraljevske krone rne na papeža. Toda Friderik se je branil toliške vere, ker je bil vodja protestantov državi.

Pričel je po svojem poslaniku že leta 95 trkati na vrata pri cesarju na Dunaju. ıemu cesarjevih ministrov so ponujali 0.000 gld., da bi podpiral knezovo prošnjo. uradnik je izjavil, da je Friderik kot voni knez pač udan cesarju, česar pa se ı more pričakovati od njegovih slednikov. Mož se ni motil.

Ravno tedaj pa je bil cesar Leopold I pleten v nesrečni prepir zaradi španskega sledstva Francoski kralj Ludovik XIV. je zvijačo osamil cesarja. In v tej zadregi se Leopold I. udal in je podpisal dne 16. nombra 1700 tajno pogodbo. Knez Friderik obljubil cesarju glas in zvestobo na drvnih zborih, pravičnost do katolikov na uskem in 8000 oboroženih vojakov v vojski oti Ludoviku XIV.

Friderik je bil na konju. Dne 17. dembra 1700 se je dvor preselil iz Berolina Kraljevec (Königsberg), dne 15. januvarija '01 so med zvonenjem in streljanjem klirji po mestu razklicali, da je po »vsemodri evidnosti« pruska vojvodina postala kraıstvo.

Kronanje prvega pruskega kralja pa je o neka posebnost. Kot protestant ni imel rednika za slovesnost, niti vitezov. Dan ed kronanjem, 17. januvarija 1701, ustavil je pruski red črnega orla in imenoval viteze. Dne 18. januvarija 1701 se je vro kronanje jako slovesno. V svoji spalıi se je oblekel v kraljevska oblačila, v prejemni sobani si je sam kraljevsko krono sadil na glavo, vzel je žezlo v roke, sto v sobo svoje soproge, položil jej krono glavo in se ž njo vrnil v vsprejemno bo. Tu sedete na prestol, uradniki in stavi njima čestitajo. V dvorni kapeli ju maita dva od novega kralja imenovana protanška škofa. Ljudstvo je dobilo vina in čenega vola, na večer je bilo mesto razetljeno. Dne 6. maja se je kralj slovesno ıil v Berolin. Skoraj vse evropske države priznale novega kralja; ugovarjali so le pež Klemen XI., nemški viteški red, kaemu so braniborski knezi pograbili Pruı, ter volivna kneza bavarski in kolonijski. nimivo je tudi, da je jezuit Wolf nagorjal cesarja v nadi, da pruski prestolona dnik zasnubi avstrijsko princezo in prepi v katoliško cerkev. Reči skoraj smemo, je pruska kraljevska krona dar jezuitov, danes ne smejo bivati v Prusiji.

Kaj je Prusija od leta 1701 storila, je ım znano. Neki poznejši avstrijski državı je rekel: »Il faut avalir la Prusse et mis demolir.« Zgodilo se je, česar Friderik I. ni pričakoval. Leta 1866 je cesar Viljem imel skomine po Češki, a tedaj je še živel Napoleon III. in Bismarck ter Moltke še nista bila pripravljena. Kaj se še vse zgodi — qui vivra verra.

Nova italijanska stranka v Trstu.

Iz Trsta se nam piše: Takoj za volitvijo v V. kuriji so se v tukajšnjem italijanskem novinstvu pojavili glasovi, da treba ustanoviti veliko novo stranko, ki bi obsegala vse sedanje, z novimi možmi na čelu. Izid volitve jih je bil namreč poučil, da meščani ne marajo več „Progressa“, a „Democratica“ je itak že preje oficijelno izjavila, da ne more glasovati za ljudi, kakor so Hortis in „compagnia bella“. Zlasti jasen pa je postal položaj po ožji volitvi v V. kuriji, za katero so se Italijani nadejali najmanj na 14—15 tisoč glasov.

Italijani sami sedaj ne morejo več tajiti dejstva, da je nekaj gnilega v kraljestvu „Progressa“, ter si hočejo pomagati s surogatom, da pomečejo Veneziana in druge jude v staro železje, da spremenijo ime „Progressa“ v kako drugo manj kompromitirano iznajdenko, ter da jadrajo pod novo zastavo a s starim „vrakom“ po stari črti.

Posebno umeten ni ta način zdravljenja društvenih razmer in zato tudi ne bo pomagal. Za hip pač bodo se o tej priliki polnili tukajšnji italijanski listi z lepimi frazami o napredku, ljubezni do skupne domovine (?), do sladkega jezika „del si“ itd. — a o prvi priliki udari na površje zopet stara korupcija ter se pokaže, da je še tudi med Italijani ljudi, ki ne marajo ne izpuščevalca plina Benussija, ne žentlmena Spadonija, kateremu je revne branjevke hči s svojimi podporami pomogla do doktorstva, za to da jo je potem, ko je ni več rabil, nesramno izdal, niti premetenega žida Venziana, niti Garibaldinca Rascovicha. Pokaže se, da so ljudje siti praznih fraz, da hočejo pozitivnega dela v blagór mesta.

Poskušnja z novo stranko se torej mora izjaloviti. Ime nove stranke še nam ni znano, a vsekako se novo društvo že — poraja.

Interkonfesijonalni zakoni na Hrvatskem.

Znano je, da je hrvatski ban pri razpravi o interkonfesijonalnih zakonih na ogerskem zboru glasoval za te zakone. Od tistega časa pa do dandanes se je trudila neprenehoma neznatna stranka hrvatskih politikov, da dokaže, kako potrebni bi bili takšni zakoni tudi na Hrvatskem. Glasila te stranke so židovski časopisi na Ogerskem in nekaj njih tudi na Hrvatskem, med katerimi se odlikujeta tudi poluuradna nemška lista v Zagrebu in Oseku. Za te zakone so seveda zavzeti tudi razen židov še staroverci in protestanti, ker se žele okoristiti vsi na račun katoliške cerkve.

V hrvatskem saboru so se privrženci omenjene stranke, med katero je seveda tudi mnogi hrvatski mažaron, tega vprašanja že večkrat dotaknili in ban jim je iz početka dajal mnogo nade, da bi se mogla vsa ta zadeva rešiti v duhu dotičnega ogerskega zakona; vendar pa je bil toliko oprezen, da ni nič gotovega obljubil, ker je dobro vedel, da hrvatski narod, ki je vendar v ogromnej večini katoliški, ne bi bil nikdar pristal na take zakone brez odločne borbe. Zato se je čakalo in se še čaka, premda omenjena stranka v vsakem zasedanju hrvatskega sabora nagovarja bana, da se vendar enkrat prinese gotova osnova zakona glede interkonfesijonalnih zadev.

Tako je bilo tudi v letošnjem saboru, ko je član srbskega kluba dr. Šumanović odločno zahteval, da se konečno ugodi zahtevam staroverske cerkve ter pristopi k urejenju interkonfesijonalnih odnošajev. Govornik je dokazoval, da staroverci v sedanjem svojem položaju na Hrvatskem v verskem pogledu mnogo trpe, kar mu pa seveda ne more nobeden verjeti, komur je poznato, kako je katoliška cerkev tolerantna naproti drugim veroizpovestim, a na Hrvatskem še posebno naproti starovercem. Ban je sicer obljubil, da ni daleč čas, ko bode predložil zakon o urejenju interkonfesijonalnih odnošajev, ali se je ob enem izjavil, da vlada od svoje strani ne bode pospeševala brezverstva, saj je vendar vera najčvrsteja podlaga za organizacijo vsake države.

One, ki so mislili, da se v kratkem uvedejo na Hrvatskem ogerski interkonfesijonalni zakoni, je ta banova izjava iznenadila, posebno židove, ki računajo na posebne svoje koristi, a tudi liberalcem ni bila ta izjava po volji, ker vidijo, da se vsa ta zadeva ne bode izvršila tako, kakor so želeli in kakor so se nadjali obodreni po poprejšnjih banovih izjavah, iz katerih so za gotovo sklepali, da se uvedejo tudi na Hrvatskem one ogerske postave, za katere je sam ban pred leti glasoval. Toda ti ljudje ne pomislijo, da je Hrvatska bila od nekdaj čisto katoliška dežela, in to je še dandanes v ogromnej večini svojih prebivavcev, saj je od vsega prebivavstva 72% katolikov; a vrhu tega Hrvat ljubi svojo vero, v njem je ostal še dandanes spomin na one grozne čase, ko je prelival kri za svojo katoliško vero, katere si tudi dandanes ne bi dal odvzeti na lahak način.

Na Ogerskem so delali protestantje že od nekdaj, a židovi v novejšem času zmešnjave ne samo v verskem, nego tudi v državnem pogledu; ogerski protestantje so se vedno s Turki bratili, mesto da so s katoliki branili zemljo. Na Hrvaškem ni bila protestantska vera dovoljena, ker so katoliški Hrvati dobro vedeli, kaj bi se moglo zgoditi, ko bi se narod v veri razdelil. Tako pa Hrvatska ni bila nikdar turška pokrajina.

Hrvatski narod je hvala Bogu v svojej veri čvrst, pa si ne bo dal tako lahko kakor ogerski vsiliti protiverske zakone, ko bi se v resnici kaj takega hotelo podvzeti proti njemu. Zato se je gledé teh zakonov izjavil tudi „Katoliški list“ ter odločno odbil vsake novotarije, ki bi zasegale v področje katoliške cerkve, ki ima svoje nespremenljive dogmatične principe, pa zatorej tudi ne bode nikdar dopustila, da se kdo meša v njene zadeve.

Po tej odločnej izjavi moremo sklepati, da bode katoliška stranka branila najodločneje pravice katoliške cerkve, a ob enem se ne vmešavala v zadeve ostalih veroizpovestij, kar je omenil tudi dični vodja hrvatske zedinjene opozicije dr. Bresztjenszky v svojem govoru prigodom zadnje proračunske razprave.

Politični pregled.

V Ljubljani, 19 januvarija.

Celoten izid državnozborskih volitev. Z volitvijo nižje-avstrijskega veleposestva so završene državnozborske volitve na celi črti, izvoljenih je vseh 425 poslancev. Od teh se popolnita le mesti mesto Dipaulija in Klofača. Izvoljenih je 60 Poljakov, 52 Mladočehov, 48 poslancev nemške ljudske stranke, 31 nemških liberalcev, 30 ustavovernih veleposestnikov, 26 poslancev katoliške ljudske stranke, 24 krščanskih socijalcev, 21 Schönererjancev, 19 konservativnih veleposestnikov, 19 Italijanov, 11 katoliško-narodnih Slovencev, 10 Hrvatov, 10 opozicijonalnih Poljakov, 10 socijalnih demokratov, 6 čeških agrarcev, 5 članov katoliškega centruma, 5 Starorusinov, 5 Mladorusinov, 5 Rumunov, 5 čeških socijalcev, 4 liberalni Slovenci, 4 člani dunajske slobodomiselne ljudske stranke, 3 člani moravske srednje stranke, ter po 2 češka katolika, Srba in „bauernbündlerja“ in 6 brezstrankarjev.

Dipaulijev mandat v peti skupini po poročilu „N. T. St.“ še ni pòpolno izgubljen. Ta list namreč poroča, da se vloži proti izvolitvi nasprotnika Schraffla ugovor, ker se ni izvršila postavno. Kakor znano, je dobil kršč. soc. kandidat le tri glasove absolutne večine, a so zanj glasovali štirje volivni možje, ki nimajo niti aktivne, niti pasivne volivne pravice, ker niso 6 mesecev v dotični občini. Če se pritožbi ugodi in volitev razveljavi, se bo morala vršiti o ž j a volitev, pri kateri bo brškone prodrl baron Dipauli, ako bo sploh še kandidoval.

Češki agrarci v državnem zboru. Praška »Bohemia« ve poročati, da češki agrarci vsaj za sedaj ne vstopijo v mladočeški klub. Jeden novoizvoljenih poslancev te stranke je namreč po poročilu tega lista izjavil, da bodo češki agrarci v državnem zboru osnovali prosto zvezo z zastopniki češko-socijalnih delavcev in z eventuvalno v

---

vini klerikalizma, katerega precej lahko natisne katerikoli naših liberalnih listov. ıv tako temeljit in resničen je, kakor so eralni zgodovinski članki. „Inteligenca“ bo pa tudi smatrala resnim, samo, da priobčijo liberalni listi. Evo članka:

„(Kam vodi klerikalizem.) Grozno misliti, kam bi prišlo človeštvo, ako bi udalo klerikalizmu.

Klerikalci bili so od nekdaj sovražniki predka in kulture. Zgodovina nas uči, da nasprotovali prav vsaki omiki. Znani ncil v Kalodontu v znani deželi Odoliji povedal je snaženje zob, češ, da postao potem beli, kar bi nasprotovalo črni vi klerikalizma. Takrat dal je glasoviti, blagor ljudstva vneti satrap Odolije po nu Trebozob koncilu pismen ukor ali po nače nos, prví nos klerikalcev, o katerem poročati zgodovina. Ta napredni mož al je omenjenemu koncilu, naj vendar nisli, da je v Odoliji in posebno v Kalotu s takim sklepom uničena vsa domača ustrija.

Toda kaj se briga klerikalizem za dočo industrijo, kaj za take nosove! Iz tega vsakdo tudi lahko vidi, kako je bil vladi zatorej državi nasproten klerikalizem že stih starodavnih časih. Take zgodovinske nice nas, može inteligence, uče spoznavati klerikalizem. In duhovščina, ta je že od nekdaj živela od ljudstva. Samo v utopijski škofiji je bilo pred smrtjo kralja Nunquam 9,999.999 kaplanov. Ubogo ljudstvo! Take natančne številke nas navdajajo z nepopisnim srdom proti klerikalcem. Tako osrečuje klerikalizem! In kako kruti so klerikalci! Klerikalni kralj Nikoli dal je odrezati nekega dne vsem liberalcem v svoji deželi jezike. Naročil si je na to posebnega kuharja iz Pariza. Ta kuhar pa je dobil nalog, pripraviti iz teh jezikov okusno jed. Spominja nas to na zloglasne pojedine Rimljanov, kjer so ti razuzdanci jedli okusno prirejene jezike ptic pevk. Izborni kuhar se je sicer branil. Trdil je, da, ako se mu posreči, iz takih jezikov pripraviti okusno jed, bo to njegovo najlepše delo, kojega slava se bo razlegala še po kuhinjah poznih rodov. Napravil je jed. Kralj pa je povabil vodje klerikalcev na pojedino. In postavili so prednje liberalne jezike, toda niso jih marali. Trdili so, da so preumazani. Taki so klerikalci, kruti in zlobni. To je črn list iz črne zgodovine črne stranke! Nahajajo se še bolj črni!“

„Inteligenca“, ti pa jim veruj! Poznejših rodov zgodovinarji pa bodejo tebe, draga „inteligenca“, in tvojo omiko sodili po vsebini listov, katere si prebirala. Nam tudi prav!

Wagnerjev Tannhäuser na slovenskem odru.

Pred par leti bi še bilo gotovo smelo trditi, da se spravi na naš oder tak umotvor, tako klasično delo, kot je ta opera. Znati je odločno, da roka, ki vodi operno muzo, ni le spretna, marveč tudi do skrajnosti energična, vojena po veliki znanosti in najfinejem estetičnem čutu. Tannhäuser nas zavede nazaj na romantična tla, nazaj v velike, ne sicer električno razsvetljene, premehke in preveč po poltenosti duhteče moderne dvorane, pač pa v dvorane nekega vznesenega, resnega, pošteno življenje dihajočega ozračja. Tudi v teh se poje o ljubavi, spočeti in zasajeni v srca človeška od pamtiveka — a tu ni nič luž, nič močvirnega vzduha; nad njimi plava visoko čuvarica — jedina stražarka poštenosti — zvezda danica — vera. In to čuti občinstvo, ki samo često nosi na prodaj marsikako pikantno frivolnost, ne zato, ker je izkvarjeno, a za to, ker mu pogosto nedostaje individualne sile, da bi se uprlo temu, kar sodi srce in razum kot slabo, pa raje razum in verno srce zataji in je na zunaj tako, da oni, ki so vodniki v moderni družbi vsaj v tem, da so vtelešena negacija pravega, lepega, čistega, da vsaj ti mislijo in jih hvalijo: Ti si naš, ti si modern.

Že opetovano razprodana hiša, neki svečan genij, ki je plaval nad gledališčem ob tej izborno vprizorjeni operi, nervozno zasledovanje godbe in dejanja, ki sta spojena kot duša in telo — ti momenti dajejo intendanci ponosno priznanje, da je zadela pravo s to vprizoritvijo. Da, tudi v Tannhäuserju doni krik mesa, tudi v njem igrajo in bijejo boj bučne strasti. Henrik je tudi zmagan — se jim tudi izroči — a potem ta boj, ta strašna disharmonija, te verige v duši, kar je g. Tit. Orszelski pogodil tako mojsterski! Krik obupanega, strtega romarja Henrika, ko se zgrudi ob mrtvi Elizabeti, rodi strogo logično sodbo: To je konec, to so žrtve, ki jih rodi sama Venera — ni nič kot Venera. Le žal, da je Wagner papeža spravil v tako čudno zvezo v svoji igri!

Elizabeta (gospica Noemi) ljubi strastno Henrika, a zato se mu še ne vrže v naročje, ker je močneje prepričanje in priznanje poštenosti, kot bakhanal krvi. Proklinjajo ga drugi, ona ga ne more, ona moli zanj, žrtvuje se zanj, umrje zanj. Ni li to ljubezen večje sile, čistejšega ognja, vredna občudovanja bolj, kot ljubezen devke-metuljke, ki za ljubca zataji vse — vse — samo za jeden časek radosti? Kdo je heroinja, ta poslednja ali Elizabeta!

Igralo se je splošno jako dobro. Seveda

mladočeški klub ne vstopivšimi češkimi poslanci. Misel, naj se združijo agrarci z Mladočehi, ne more iziti iz srede agrarcev, marveč le Mladočehov, kar se pa dosedaj še ni zgodilo. Seveda bi morali Mladočehi poprej popraviti vse krivice in vsa žaljenja, ki so jih zadali članom stranke agrarcev, in izpolniti še več drugih predlogov. V narodnostnem oziru bodo pa šli agrarci roko ob roki z Mladočehi, le da bo moralo biti postopanje bolj radikalno. Vodja češko - socijalnih delavcev Klofač bo v parlamentu češki Wolf. V zbornici bodo najprej nastopili s predlogi narodno-gospodarske narave, a ob jednem ne bodo zanemarjali narodnostne politike. Obstrukcija je pa neizogibna tedaj, ko bi na površje prišel predlog o nemškem državnem jeziku, in tedaj bodo brez dvoma morali sodelovati tudi Mladočehi.

Nižjeavstrijsko veleposestvo je včeraj kot zadnje volilo osem državnih poslancev. Izvoljeni so bili, kot smo že naznanili, vsi kandidatje, ki jih je priporočal liberalni volivni odbor, namreč liberalni veleposestniki: baron Doblhoff, baron Ehrenfels, Eltz, baron Skrbensky, baron Kielmansegg in baron Ludwigstorff ter jedini konservativec opat Dungl.

Schönererjeva skupina šteje po računu vodje eksviteza Jurija 22 poslancev, in sicer 6 starih in 16 novih, propadel je le Türk. Od vseh teh bo zahteval Schönerer, kakor pravi v svojih „Unverf. D. W.“, da podpišejo izjavo, vsled katere se bodo vsekdar odločno potegovali za vsenemško misel. Kluba Schönerer tudi sedaj ne mara osnovati, marveč le slobodno zvezo vsenemško mislečih mož. V zvezo pa ne bodo takoj vsprejeti poslanci, ki iz kateregakoli vzroka še niso protirimovci, sicer bodo pa imeli vse pravice. Mej poslednje spada v prvi vrsti poslanec Dötz, ki je izvoljen le na podlagi linškega programa, v katerem pa ni izrečne točke o „Los von Rom.“ Kakor se vidi, ne mara Schönerer samih teles, marveč tudi duše.

Klub italijanskih poslancev bo po poročilo „Piccola“ v novem državnem zboru istotako številen, kot je bil dosedaj, ker so Italijani pridobili jeden mandat, jednega pa izgubili. V klub bodo baje vstopili tudi konservativni italijanski poslanci, ker klub goji samo narodnostno idejo, v vseh drugih zadevah pa prepušča svojim članom prosto roko. Ta trditev je pa precej smela in je torej precej dvomljivosti, da bi konservativci se hoteli res pokoriti liberalnim kolovodjem.

Szell proti razširjenju volivne pravice. Znamenito izjavo je oddal ogerski ministerski predsednik v seji dne 17. t. m, ko ga je poslanec Hollo resno vprašal, kako dolgo namerava vlada še vztrajati pri sedanjem zastarelem, razmeram povsem neprimernem in krivičnem volivnem redu. Szell je sam priznal, da je volivni red že 52 let star in je bil zadnjič pregledan pred 26. leti, toda za sedaj se mu zdi potrebna prememba le v toliko, da se napravijo manjši volivni okraji. Z novimi poskusi se pa ne mara pečati. Sploh sem pa, pravi minister dalje, proti uvedbi splošne volivne pravice, tudi uvedba tajne volitve se mi ne zdi priporočljiva. — Tako govore vsi pristni »liberalci«, ki se boje ljudske sodbe, ki bi jih z jednim mahom pometla s pozorišča. Po splošni volitvi bi seveda prišli do besede tudi katoličani in nemažarski narodi, pri tajni bi pa vladni mameluki ne mogli kontrolirati odvisnih, plačanih volivcev. Liberalci se hočejo vzdržati na krmilu, naj bo to ljudstvu všeč ali ne, in če se tudi ne strinja z zahtevami pravega liberalizma. Liberalizem poznajo vladinovci le v svojo korist, nad nasprotniki pa vihte samo liberalni bič. V tem so si jednaki liberalci vsega sveta.

Francoski socijalisti proti kongregacijam. Najbolj strastne sovražnike katoliške cerkve so se pokazali „svobodomiselni“ socijalisti. V seji 17. t. m. so stavili vodje Viviani, Zevaes in Vaillant predlog na splošno konfiskacijo samostanskega premoženja. Po njih želji naj slove člen 13. kongregacijskega zakona sledeče: Premoženje takozvane „mrtve roke,“ premakljiva in nepremakljiva lastnina cerkvenih kongregacij, industrialna in trgovska podjetja cerkvenih družb, naj zapadejo državi, ki naj se jih takoj polasti. Članom kongregacij naj ostanejo le efekti, ki služijo v osebno porabo, kakor obleka in perilo (kako milostno!) O knjižnicah, arhivih, slikah in drugih umetninah naj se sostavi zapisnik, ki ga je vposlati pravosodnemu ministru. Ta naj takoj razpiše javno dražbo, ali pa podari dragocenosti muzejem. Preskusiti je treba vse prodajne pogodbe in vse hipotekarne obremenitve od 14. novembra 1900. sem in sekvestrirati ta posestva. Nadalje se morajo preskusiti vse najemninske pogodbe kongregacij, če so poštene in odkritosrčne in če se niso sklenile radi tega, da se zamolči pravi lastnik. Cerkvena imovina, ki pripade na ta način narodu, naj se porabi izključno za osnovo zaklada za preskrbovanje delavcev za starost. — O tem predlogu zbornica še ni razpravljala. Radovedno je sedaj vse, bodo li socijalisti stavili jednak predlog glede neprimerno večjega bogastva židov Rotschilda in drugov, s katerim bi se poleg drugih tudi lahko ustanovil fond za plačane socijalistiške vodje-postopače.

Španiji preti sedaj „grozna“ nevarnost od neke vrste karlistiške sekte, ki jo je zasledil liberalni madridski „Correo“ in po njem tetka „Köln. Zeitg.“ V dotičnem poročilu se govori najprej o živahnem gibanju karlistov, ki se vedno bolj preskrbujejo z orožjem, potem pa dostavlja, da vodijo to gibanje redovniki in da so v mnogih občinskih zbornicah zamenjali podobo kraljice ali kraljeve rodbine z — razpelom, kar je neki najnovejši simbol — karlistov. Tudi slike Srca Jezusovega so baje karlistiški znak. — Španiji pa sedaj res ni več obstanka, če je ne rešijo v najkrajšem času framasonski časnikarji in zatro namah vseh „klerikalcev“.

Slovstvo.

„Zvonček.“ Napredni učitelji in c. kr. okrajni šolski sveti vsiljujejo v knjižnice ljudskih šol „Zvonček, list s podobami za slovensko mladino“. Ali je za slovensko mladino? Slab porok za to so imena izdajateljev: Jelenc, Gangl; namen je delati konkurenco ali izpodriniti „Vrtec“ in ime „Zvonček“ nekako kaže, da hoče izrediti naročnike in bravce za gotovo slabi „Zvon“.

Pa to bi bili le predsodki, poglejmo prvo letošnjo številko, ki se pošilja na ogled. Na prvi strani pesmice: Božič ... (tri pike igrajo ulogo) 1. Šumi po lesu piš, šumi, in mrak tihotno gozd objemlje, a v gozdu mirno Božič dremlje, ne dremlje le, on trdo spi ... Ne meni se za sneg in mraz ... On mirno spi. In brada siva snežena prsa mu pokriva, zametel sneg mu je obraz ... Po vasi zvonček se glasi ... Po zemlji sveta noč zavlada, kot zvezdice nanj snežec pada — in v gozdu Božič se budi ... Budi ga zvezdna, jasna noč, on vstaja, on veselo vstaja ... Po stezi beli v vas odhaja darov s seboj noseč tisoč ... Od hiše pa do hiše hodi, kjer le molitve lepe čuje, darove pridnim razdeljuje, in ljubijo ga vsi — povsodi ...

Druga pesmica: Oj padala je, padala po zemlji sveta noč ... In burja huda vladala krog je lesenih koč ... A sred noči, a sred noči po vasi Božič gre, po kočah vse že sladko spi — po vasi Božič gre ...

Kaj ne da poezija, če ne verjamete, berite še enkrat. Pa nimam namena kritikovati oblike, pač pa vsebino.

Do sedaj so imeli slovenski otroci o božičnem času ta pojem:

Božični praznik je spomin tiste noči ko je sam Sin Božji kot človek, kot malo dete prišel na svet, da bi ga odrešil. Zato je sveta maša o polnoči, h kateri hite odrasli, otroci in starčki pa med tem doma čujejo in se vesele jaslic t. j. priproste predstave tistega svetovnovažnega trenotka.

Naši mladi Zvončkarji pa naj si bodo v prihodnje predstavljali Božiča kot sivega starega moža, ki sveto noč pride iz gozda in med tem, ko vse sladko spi, pridnim otrokom darove nosi.

Torej ne katoliški pojem Kristusovega rojstva, niti ne protestantovski Christkindl ampak paganski princip zime, naj se slovenskim otrokom v cepi v glavo. Ali ni „Zvončekov“ Božič isto, kar so hoteli moderni tevtonski pagani častiti letos o božiču — Jul-Fest — v Celovcu s kresom na glavnem trgu? Pa jim je vlada prepovedala.

Naše mnenje je, da okrajni šolski sveti nimajo povoda usiljevati šolam „Zvonček.“ „Vrtec“ in „Angeljček“ sta veliko primernejša mladini. A.

Umno kletarstvo. Ravnokar je izšla nova knjižica o umnem kletarstvu, katero je po sklepu dež. zbora ter po naročilu dež. odb. kranjskega spisal deželni potovalni učitelj za vinstvo v Ljubljani g. Fr. Gombač. Tako knjižico smo že dolgo pogrešali, ker dr. Vošnjakova knjiga, katero je pred 27. leti izdala družba sv. Mohorja, je že zdavnej pošla; od takrat se je pa tudi marsikaj v kletarstvu izpremenilo, in zato je bila nova slovenska izdaja neobhodno potrebna.

Vsebina tega spisa je: Trgatev, stiskalnice, snaženje in hranjenje vinske posode, sestava mošta in vina, naprava belega in črnega vina, pretakanje vina, vino za v steklenice, čiščenje vina, odkisanje vina, vinske bolezni, vinske napake in kleti.

Ta knjižica ima razun navedene poučljive z 21 slikami pojasnjene snovi še to glavno prednost, da se oddaja po skrajno nizki ceni. En komad stane namreč 30 h, po pošti 38 h; 40 komadov pa 8 K, po pošti 8 K 50 h, torej celo le 20 h komad.

Razprodajo je prevzela za sedaj c. kr. kmetijska družba v Ljubljani.

„Matica Hrvatska“ razpošlje začetkom prihodnjega meseca svoje lanske knjižne plodove. Kaj nam bo dala? Sedem krasnih knjig za bornih šest kron. Prvenstvo med njimi ide spomeniku 50letnice biskupovanja našega velikega mecena Josipa Juraja Strossmayerja, knjigi: »Spomenci vieće izhrvatskih i slovenskih dubrava«. V njej so zbrani razni leposlovni in naučni prispevki polstotine hrvatskih pisateljev, katerim se je pridružilo s svojimi spisi kakih dvajset slovenskih slovstvenikov. »Matica Hrvatska« ni mogla lepše zaključiti XIX veka, nego s tem veličastnim spomenikom ljubavi hrvatsko-slovenske. Jedina ta knjiga je več vredna, nego znaša vsakoletna Matična članarina. Pripomnimo še, da so jo hrvatski in slovenski umetniki bogato ilustrovali. V »Slikah iz zemljopisa« nam znani pisatelj prof. Hoić predoči velik kos slovanskega juga, namreč Srbijo, Črno goro in Bolgarsko. Tudi to knjigo bodo krasile slike. Pred 20 leti je jela izdajati »Matica Hrvatska« obširno svetovno zgodovino. Sedaj izide poslednji zvezek te znamenite publikacije; profesor Valla opiše namreč »Poviest novoga vieka«. Leposlovju so namenjene štiri knjige. Šesti zvezek zbranih pripovesti slavnega romanopisca Avgusta Šenoe prinese njegov zanimivi zgodovinski roman »Diogenes«. »Slavenska knjižnica« (VIII. zvezek) nas seznani z ljubkimi pripovestmi poljske pisateljice Elize Orzeszko. Nadarjeni hrvatski pisatelj Viktor Car Emin nas povede s pripovestjo »Pusto ognjište« v tožno Istro, Mulabdić pa s svojimi črticami »Na obalo Bosne«. »Matica Hrvatska« izda poleg teh sedmerih knjig, katere prejme sleherni član za 6 K, še osmo knjigo: prof. Musića »Poviesti grčke književnosti« II. del. Na to knjigo, ki velja 2 K, se treba posebe naročiti. — Ako nam ni jedinstvo hrvatsko-slovansko pusta fraza, pristopimo »Matici Hrvatski«. Njene knjige bi se morale nahajati v vsaki omikani slov. družbi. Z njimi bi se morala dičiti vsaka knjižnica na Slovenskem. Članarino prejema ljubljanski Matični poverjenik g. I. Vrhovnik ali njegov pooblaščenec g. knjigovezec I. Bonač. Zglasilom je zadnji čas do konca tekočega meseca.

Dopisi.

S Krasa, 17. januvarija 1901. (Italijani in liberalci.) Laški in slovenski „osar tutto“ v Primorju pa minole volitve. — Kako da so Italijani pod okriljem vlade pri minolih volitvah rabili svoj znani „machiavelistični osar tutto“, — vsega se poslužiti — to je neslišano, kajti kaj takšnega se ne godi niti v Magyarorszagu, kjer nimajo poleg arpadovih sinov ostale narodnosti nobenih pravic niti zastopnikov v njih državnem zboru.

Čujte, kaj mi piše opazovalec istrskih razmer v novem letu 1901 iz Pulja. (Pola — Julia Pietas,) ki čita tudi vrlega „Slovenca“:

„Dr. Laginja je se vé propadel v Pulju. A kako bi tudi ne, ko imajo Lahi toliko denarja na razpolago za nakup nezavednih in denarja lačnih volivcev?! Njim pomagajo glasovati celo mrtvi, bolniki iz bolnišnice in jetniki.

Na dan volitve prišlo je 6 kočij iz bolnišnice volit, v katerih so bili sami (lašk

---

par neizogibno motečih obrazov ali kretenj pri odrski masi nikdar ne izostane.

„Naša zlata knjiga“.

»Učiteljski Tovariš« je objavil v svoji 2. štev. t. l. prvi list iz »naše črne knjige«. Upam, da se bo začeto delo vrlo nadaljevalo, ker so jednake sličice prav primerni doneski k životopisom »neslavnih« učiteljev.

Kaže se očitno, da je »Učit. Tovarišu« mnogo na ugledu učiteljskega stanu, ker hoče še celo »neslavne« tovariše svoje tako korenito opisati. Zato si niti misliti ne moremo, da bi hotel prinašati črtice le o teh, katere ima posebno »na muhi«, temveč trdno se nadejamo, da bode še s tem večjim veseljem objavljal »hvalevredna« in »junaška« dejanja svojih ožjih somišljenikov.

Nikakor nam noče v glavo, kako da »Učit. Tovariš« ni poleg »črne knjige« upeljal tudi »zlato knjigo«, v katero bi lahko napisal ali pa »prepisal« (kakor bi mu bilo ljubše) toliko »lepega« in »hvalevrednega«, da bi naprednjaki kar strmeli in se čudom čudili, da imajo v svojih vrstah tako »vzgledne« učitelje.

Kako lepo bi se bral n. pr. tak-le dopis:

Iz Hudeluknje. (Naša zlata knjiga.) Uzor vseh naprednjakov, posebno pa še vsega narodno-naprednega učiteljstva je g. Pankracij Slamorezec. To vam je mož, ki vedno in povsod kaže, da je najponižneji sluga liberalne misli, dr. Kvedra in z veliko manjšino propadlega Lukca. G. Pankracij je že dolgoleten neplačujoč naročnik »Slov. Naroda«, »Rodoljuba«, »Zvona« itd. Tudi pri ogromnem primanjkljaju »Učit. Tovariša« ima on časten svoj delež. »Slovenca« ne bere nikoli in prav posebno je pokazal svojo naprednjaško oliko lani, ko je izšla 1. št. »Slov. učitelja«. Pomazano in s surovo - neslanimi opazkami počečkano je vrnil upravništvu ter s tem temeljito dokazal, da »Olikanega Slovenca« še od zunaj nikdar ni videl.

In kako zna g. Pankracij Slamorezec obdelavati župnika in kapelana! Najbolj robat hribovec ne zna tako zmerjati in s primki obkladati svojega hlapca, kakor zna on o župniku »olikano« govoriti. Da ne bi prišel na »pranger« je dne 12. dec. v isti občini enoglasno volil Jelenca, da si je med tovariši sam priznaval, da Luka ni za poslanca.

Da je g. Pankracij zelo »bogaboječ« učitelj, da si niti ob nedeljah in praznikih ne upa stopiti v hišo božjo, da se še celo pri šolarskih mašah odlikuje med vsemi s svojo odsotnostjo, tega nam menda ni treba še posebej povdarjati.

Najbolj junaško delo pa je izvršil ob priliki, ko je prišel škof birmovat v dotično faro. Da je pokazal svoje odločno naprednjaško mišljenje, ni hotel otrok voditi k sprejemu škofovemu. Posebno častno je zanj tudi to, da še nikoli ni kosil pri kakem škofu. Naš vrli tovariš g. Pankracij Slamorezec je torej vse časti vreden in najvzglednejši učitelj iz liberalnega tabora. Po njem se vsi »špeglajte!«

Tone Antislomškar.

ali lahonski) bolniki. Ker pa niso mogli nekateri hoditi po stopnjicah, prenašali so jih na nosilnicah v volilno dvorano. Da so tudi mrtvi volili, ni pač nič čudnega, saj to ni prvič pri teh naših Italijanih. Pred voliščem nista smela dva Slovenca ali Hrvata niti med seboj govoriti, takoj so ju aretovali, med tem, ko so laški kupci volivnih glasov semtertja hodili ter prav očitno kupovali volivce, kakor živino na sejmu.

Policija je vso stvar mirno gledala, pa saj je bilo tako naročeno."

Tako mi piše moj rojak in sorodnik, ki nosi na svojem pokrivalu tudi c. kr. orla. H temu ni treba nobenega komentara! — Ko bi še ranjki „Harabulda", (Garibaldi) ki ima svoj velik spominek tudi v Vidmu, (na trgu Garibaldi) živel, bi se pač srčno veselil takšne avstrijske politike, ker ista pripravlja očitno naše po večini slovensko Primorje za dovršenje zedinjene Italije! — Kdor pa tega ne vidi ali umeti noče, je vdarjen s slepoto.

Tudi naši „naprednjaki" so v minolih volitvah delali vse mogoče, da bi prišli na vrh. To je bila strašna korupcija ljudstva, nezavednega in podkupljivega, ki je deloma že moralno uničeno, zlasti po nekod po Krasu. Če bi pa n. pr. donesla naša katol. stranka jim kaj več cvenka, bi se tudi nam vdalo, ker je tako od liberalcev pokvarjeno, da je groza. „Mi delamo le za denarje in za tistega, ki nam plača", tako jih je slišal pisec teh vrstic, na lastna ušesa govoriti. V neki krčmi, kjer je bil pomenek nekih mož pred volitvijo, in sta bila tudi dva duhovnika navzoča, sta rekla dva naprednjaka gostilničarci: „Da bi nas bilo več naprednjakov, bi padli po onih dveh duhovnikih" itd. To je očiten sad brezverskih časnikov, ki hujskajo naprej in naprej, kakor n. pr. „Primorec" št. 1. od 4. t. m. in št. 2. od 11. t. m., kjer se ničesa drugega ne nahaja, kakor častikraja in blatenje najbolj vzglednih in požrtvovalnih duhovnov, proti katerim niso vredni „goriški blatovci" niti pipe pokajenega tobaka! In čeravno teh šušmarjev le malokateri dobro brati in pisati znâ, vendar kujejo, seveda z veliko muko, iz liberalne žlindre lažnjive dopise. Da, res ste „naprednjaki", pa le v zlobi, lažeh in v obrekovanju!

Iz Logatca, 10. jan. (Naš liberalizem) Večina logaških liberalcev ima dvojno pamet ali pa nobene, — in to slednje je verojetneje —, ker spreminja svoje mišlenje in nazore prav tako, kakor kameleon svoje barve. Dokler so liberalni matadorji sedeli na svojih gorkih zapečkih in jim ni nihče v kaki zadevi stopil nasproti z lučjo resnice in pravice, ampak pohlevno plesal kakor so mu oni godli, toliko časa je bilo vse v redu. Celo tamošnji duhovščini je dalo dolenjelogaško županstvo v »svoji dobrohotnosti in milosti« v »Slovencu« častno izpričevalo, da je mirna in uživa pri njem vsestransko zaupanje.

»Doch der Menschengunst ist eitler Dunst!« Približal se je čas volitev za državni zbor. Dolenjelogaška liberalna trdnjava se s početka ni zato dosti brigala, prepričana v svoji naduti domišljavosti, da nihče njenih ljudij drugače še misliti ne sme in ne more, kakor ji komandira generalni štab liberalcev. Ko se je v Gorenji- in Dolenji-Logatec prišel za poslanca ponujat kandidat Božič, je k shodu, katerega je v ta namen sklical, prišlo nekaj ljudij, osebno povabljenih večinoma po ponižnih slugah liberalne misli, ki so imeli nalogo izraziti Božiču svoje zaupanje in mu obljubiti, da bodo pri volitvi oddali svoje glasove njemu. Pijače je bilo dosti, obljub še več, upanja na zmago brez meje, prijaznosti do najnižjih ljudij pa toliko, kakor še nikdar poprej in potem ne. Delili so ljudem »volivni katekizem«, naj pogledajo, kaj se vendar lepega v njem bere

Pravijo, da so tedaj še učitelji imeli katekizem v roki in ga ljudem razdajali; seveda je bil to liberalni »volivni katekizem«. Ko je kandidat Božič povedal, kar se je naučil in že desetkrat poprej po shodih produciral, so šli veselja pijani liberalci spat, ali da povemo ljudsko govorico, so ga nekateri še precej dobro vlekli pozno v jutro. Od navzočih pri shodu so le pametni, treznomisleči, resni možje ostali mirni in mislili — sami, toda, samo nikar ne povejte logaškim liberalcem, mislili so drugače kakor njih navidezni, slaboverni prijatelji.

Prosil sem vas, da tega ne poveste za noben denar logaškim liberalcem, ker drugače gorje za tiste »predrznеže«, ki so si upali imeti svojo misel. Pa naj bo, saj so sedaj že tudi njim znani! Liberalci povdarjajo vsepovsod prostost; a tu bodi vsem bralcem na vsa usta povedano: prostost hočejo liberalci le za se, za druge pa suženjstvo! Ti čedni ljudje hočejo, naj postane ljudstvo le prosto od božjih, cerkvenih in naravnih zapovedij

Planina, 17. januvarija. (V obrambo.) »Slov. Narod« se je začel tudi v novem letu baviti z mojo malenkostjo. V 11. štev. dne 14. januvarija eden mojih političnih nasprotnikov daje duška svoji nejevolji, ker mi je občinski odbor podelil častno občanstvo. Res me je slavno županstvo imenovane občine iznenadilo z dopisom dne 19. decembra 1900, št. 1467, v katerem mi naznanja dotični odborov sklep. Navedem besede doslovno: »Občinski odbor Vam je to častno stopnjo podelil iz hvaležnosti, ker ste Vi faro Unec skozi eno leto vodili tako lepo, da ni najmanje občutila, da je svojega župnika izgubila. Občinskemu odboru se je zdelo potrebno, Vam na ta način izraziti zahvalo in nekoliko zadostiti za Vašo trudoljubnost.« 12 odbornikov je glasovalo za, 5 proti, torej večina ni bila tako neznatna.

Odkrito povem, da jaz tega priznanja nisem ne pričakoval, ne želel, ker posvetne časti sploh nikdar in nikjer ne iščem. Mnogo slabosti imam nad seboj, le te ne, da bi se silil v ospredje. Ko je župnik Fr. Klemenc stopil v zasluženi pokoj, sem bil z dekretom z dne 8. julija 1899, št. 2840, imenovan upraviteljem izpraznjene unške župnije. Oskrboval sem župnijo deset mesecev. Da bi se unški farani laglje udeleževali božje službe, sem tako odredil, da sva hodila jaz in moj kaplan gospod Lenart Zupan vrsteč se vsako nedeljo in praznik na Unec ob desetih opravit božjo službo. Vseskup je bilo treba v dobi administracije 91krat iti v unško župnijo po raznih opravilih, in sicer sem jaz sam šel 46krat, kedar pa sam nisem mogel, so me namestovali gosp. kaplan Zupan in o velicih praznikih gg. dr. Debevec in p. Bernard Jamar.

Podla laž je tedaj trditev v »Slov. Narodu«, »da je občina Rakek podelila župniku Podboju častno občanstvo zato, ker je planinski kaplan proti dobremu plačilu hodil nekaj časa na Unec opravljat duhovniška opravila«.

Glavno delo upraviteljstva je slonelo na mojih ramah: 46krat sem šel na Unec opravit božjo službo, delit svete zakramente, h komisijam in ogledom zastran poprave župnišča itd. Uradne posle sem doma oskrbel in unške matice v Planini imel.

Mnogo teh potov bi si bil lahko prihranil in tako odredil, kakor moj prednik leta 1875, ko so morali Unčani v Planino hoditi k sveti maši. Meni se je pa zdelo na vse strani primerniše, da ima ljudstvo v domači farni cerkvi božjo službo, ker se tako tudi bolehni in starejši udeležujejo sv. maše, če prav sem s to naredbo sebi nakopal težavno delo. Svete maše in pridige na Uncu skozi deset mesecev so bile izvan moje dolžnosti in prostovoljno, Bogu v čast ter unškim faranom na ljubo in korist opravljene. Pri tem delu mi je izvrstni gospod kaplan Lenart Zupan krepko pomagal in hodil poleg tega po dvakrat v tednu na Unec v šolo, otroke v krščanskem nauku podučevat. Vsa čast mu!

In kako je s tistim »dobrim plačilom«, ki ga gospod dopisnik oponaša? Naj pogleda v kak leksikon in se poduči, kaj pomeni beseda »interkalare«. Našel bo, da teko vsi čisti dohodki izpraznjenih župnij — bera, štolnina itd. — v verski zaklad, ne pa v žep oskrbnikov, le-ta dobi le skromno mesečno nagrado na podlagi zakona z dne 19. septembra 1898, § 10., al. 3. Visoka c. kr. deželna vlada mi je z odlokom od 10. junija 1900, št. 8612, dovolila remuneracijo po 60 kron na mesec. Opraviti sem moral mimo vsega tudi 65 brezplačnih svetih maš za unške farane. Gospod kaplan pa je prejel vsled odredbe c. kr. deželnega šolskega sveta 114 kron odškodnine za pota v unško šolo.

To so tedaj naša »dobra plačila«. Zabela, ki jo je dodal »Slov. Narod«, je pa plačilo tega sveta. Toliko gospodu dopisniku »Slov. Naroda« v poduk in vsem dobromislečim v pojasnilo.

Ivan Podboj, župnik.

Konjice, 18. januvarija. Kakor drugim Odinovim privržencem in častivcem po sosednjih trgih in mestih, tako so zmešale zadnje volitve našim umnim heilovcem njihove bistre glavice. Glas, da prede trda njihovi korifeji, velikemu državniku Pommerju, jim je zaprl sapo. Kakor omočeni so letali iz hiše v hišo, rotili, prosili, prisegali in se zaganjali v volivce in nevolivce. Ako ni šlo drugače, pritirali so ubogega možička z volivnim listom celo na volišče. In oddahnila se je njihova duša Heil! Pommer je zmagal s celimi 83 glasovi.

Da bi pa dali duška svoji navdušenosti, so šli k Vrbniku in si skušali okrepčati svoja od heilanja onemogla grla. A Vrbnik jim ni zadostoval. Potrkali so še pri Urbanu. Da pa ne bi šlo vse preveč mirno, valila se je vsa »navdušena« množica, med njimi i »vsega spoštovanja« vredni nadučitelj z ostalimi učitelji nemške šole proti gospodu Wallandu. Postavili so se pred njegovo hišo, da bi jo opljuvali med krikom »heil«, hišo moža, ki ima v svoji glavi več pameti, kakor vsi trdoglavi konjiški heilovci skupaj. V tem trenotku je pa pustil Wodan svoje sinčke na cedilu. Prikazali so se namreč Wallandovi hlapci. Pommerjevi sateliti pa rep med noge, klobučke pod ramo, »heil« jim je zastal v grlu, in odkurili so jo pri mitnici iz trga ven na varno. A eden je alarmiral hitro orožništvo. Na to so prihajlali pod varstvom orožnikov v trg nazaj. Ker so se jim pa preveč opletale noge, jim je trobil na rog gasilnega društva veliki godbenik Miheljak

Razume se samo ob sebi, da je bila zvečer bakljada. Kaj si tudi mislite: Taka zmaga, pa brez bakljade! Toda da se ne bodete preveč čudili, povem vam že naprej: konjiški nemški nadučitelj je zlata duša, pedagog vseh pedagogov in zasluži najmanj, da bi predaval pedagogiko na dunajskem vseučilišču. Ta neprecenljivi pedagog jo je potuhtal: »Česar se je naučil Janezek, to zna Janez.« Dresiral je torej svoje šolarčke na „heil« in jih dal za nosilce bakelj. Izmed odraslih je bil pri bakljadi edini trgovec Kupnik. Ta misli najbrže, da Konjičani še niso nikdar videli zakrivljenega židovskega nosu. Ali pa jo je hotel pri bakljadi pogoditi, od katere nemške korenike prihaja njegovo ime! Filologi mu bodo jako hvaležni, če obelodani kje rezultat svojega premišljevanja. Mogoče je pa tudi, da je ob žaloval, zakaj ga ni rodila kaka Tusnelda.

Ta mož, ki se živi zgolj od Slovencev, si je upal napasti svojega stanovskega tovariša, občečislanega gospoda Ogorevca, češ: »Pereat Ogorevc!« Kupnik: Ali ste morda nevoščljivi? Kupniku jako priporočamo, naj pogleda najprej na-se, potem se naj zadira v druge.

V nedeljo po volitvah so vrgli heilovci iz gostilne pri Vrbniku gospoda Falanta, ker ni hotel voliti. Med tem se je vnela med Falantom in nemčurčkom Lavričem (Lauritsch) debata, pri kateri je zabrusil Falant Lavriču: »Kaj boš ti meni očital, ko še nemščine govoriti ne znaš!« V dno svoje tevtonske duše zadet toži zdaj Lavrič Falanta zaradi razžaljenja časti. Falant obstoji pri svoji trditvi, a zahteva, da izpraša kak profesor Lavriča iz nemščine. Svetujemo Lavriču, naj si nemudoma kupi kako nemško slovnico in si najame instruktorja. Ako bode jako priden, morda zmaga. Ko se mu bode pa že kolcalo po nemških oblikah, naj kaj premišljuje. Tako-le na stara leta se človek prav rad spominja svojih vojaških let. Radovedni smo, če so ti spomini Lauritschu, mlademu Lavriču, prijetni z ozirom na naše sedanje razmere.

Zabeležiti moramo tudi z debelimi črkami, da so se udeležili vseh teh demonstracij proti Slovencem učitelji slov. ljudske šole. Škandal!

Pozabiti pa ne smemo njega, ki se šteje za nekakega vodjo vsega tukajšnjega nemčurskega gibanja in kateremu se sanja tudi nekaj o »Los von Rom«. Temu je tekla zibelka na Kranjskem. A zdaj se bliščí pri nas na njegovem stanovanju ime: »univ. med. dr. Adolf Kadiunig«. Mi dobro vemo, od kdaj datira njegovo nemštvo. Kaj ne, gospod doktor, nekdaj smo peli i mi: Kranjski fantje mi smo mi, — Po naših žilah teče kri . . .

Potem pa je prišlo tisto leto enoletnega prostovoljca, ko smo postali čez noč trd Nemec. Heil!

A propos! Povejte nam, kateri German je ustanovil ono ustanovo, ki vam je pripomogla do službe? Pa menda ne Pommer, Wresounig, Sutter ali celo Hasenbichl?

Torej, gospodine Kadivnik, le mirno kri! Dobro bi bilo, da zapustite politično polje. Škodovalo ne bode, ako vzamete kako medicinsko knjigo v roke. Pa tiste sanje o »Los von Rom«! Sanjati sploh ni zdravo, kaj tacega pa še najmanj. Saj se vendar spominjate na afero Alojzij Reddi? — —

Tedenski koledar.

Nedelja, 20. jan.: 2. po razglašenju Gospodovem; evang.: O ženitnini v Kani Galilejski. Jan. 2. Ime Jezusovo. — Ponedeljek, 21. jan.: Neža m. — Torek, 22. jan.: Vincencij in Anastazij mm. — Sreda, 23. jan.: Zaroka M. D, Rajmund Pen. sp. — Četrtek, 24. jan.: Timotej šk. — Petek, 25. jan.: Spreobrnjenje sv. Pavla. — Sobota, 26. jan.: Polikarp šk. — Solnce izide 25. jan. ob 7. uri 36 min., zaide pa ob 4. uri 49 min. — Lunin spremin: Mlaj 20. jan. ob 3. uri 24 min. zvečer. — Musica sacra v nedeljo 20. jan.: V stolni cerkvi vel. maša ob 10. uri: Mašo v B dur zl. Ign. Mitterer, graduale in ofertorij Rob. Kravučke. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: »Missa in honorem Beatae Mariae Virginis« v G-mol zl. Jan. Schweitzer, graduale »Salvos fac nos« zl. Ant. Foerster, ofertorij »Confiteor tibi, koralno in potem »Jesu dulcis memoria« stara cerkvena melodija, harmonizoval J. B. Tresch.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 19 januvarija.

Ljubljanske mestne volitve razveljavljene. Kakor strela z jasnega je ta novica zadela včeraj v magistratne in liberalne kroge. »Narod« je kar zamolčal to vest, saj kar ni liberal. ugodno, vse zakriva, in da se predrzne upravno sodišče razveljaviti liberalne volitve, to je nekaj tako nezaslišanega, da se v Ljubljani niti povedati ne sme. Mi smo bili takoj nastopili energično, ko smo videli nečuveni terorizem in grde spletke, ki so se vršile pri onih volitvah, da so se liberalci ohranili na krmilu. V našem ugovoru stoji, da takrat ni bilo pravega reklamacijskega postopanja; volilski imeniki dejansko niso bili razpoloženi na javni ogled, štetje glasov ni bilo javno, ampak liberalna gospoda je kar tajno štela glasove, pri zaprtih durih; vkljub protestom vladnih zastopnikov in volivcev se je s pomočjo surove sile kršil volivni zakon; udje komisije (Plantan) so glasovnice deloma odpirali in gledali notri, da so videli, koga voli volivec, s kakšnim namenom, si lahko misli, kdor pozna liberalne terorizatorje; glasovnice so bile zaznamovane z rudečo tinto, o nekaterih se govori celo od župana Hribarja samega, in volilci so dobili nalog, da morajo baš te glasovnice oddati; glasovnice so bile tudi numerirane, da so imeli liberalci gotovejšo kontrolo; prasji trgovec Predovič je z dr. Staretom s pomočjo svoje »šucmarke« skrbel za natančnejšo kontrolo. Stare je celo kar odpiral glasovnice; pooblastila so se kar pobirala pod firmo javne oblasti od mestnih slug; pri ožjih volitvah so na razna pooblastila volili drugi pooblaščenci nego prejšnji dan pri glavni volitvi; mnoga pooblastila so bila falzificirana. Predovič je volil dvakrat kot pooblaščenec; volili so tudi mladoletni; Tavčar je teroriziral in grozil nekemu »naj se ga ven vrže in — sune«; nasprotniki so našim vhod v dvorano zapirali itd. S takimi sredstvi je zmagal v Ljubljani liberalni terorizem v veliko sramoto našega mesta. Na tak način »izvoljeni« možje so gospodarili v Ljubljani in se vedli kot naši zastopniki in vladarji. Z nečuvenim pritiskom na celo prebivalstvo, posebno na odvisne uslužbence

so dokazali, da znajo ravno tako gospodariti, kakor voliti: Na mesto so navalili ogromne dolgove, in sedaj nihče na vpraša, kdo bo plačal vse to, za kar so glasovali nepostavno izvoljeni odborniki. Ali se ne morajo odpreti ob takem dejstvu oči onim, ki so se dali do sedaj voditi, kakor jim je ukazovalo liberalno vodstvo?

Ljubljana brez župana mora dobiti vladnega komisarja, da bo vodil mestno upravo. Vlada jako ustreže ljudstvu, ako Hribarjane postavi za komisarja, kajti Hribar je sam odgovoren za vse te nerodnosti in za to obsodbo občinskega sveta. Nastavi se naj nepristranski mož, ki naj naredi red na magistratu. Ljubljana brez župana bi rada imela povrnjen tudi oni denar, ki ga je vlekel kot županско plačo nekdo, ki ves čas ni bil župan. Hribar ima 6000 K na leto kot župan poleg drugih rečij. Od aprila 1899 sem se je že precej nabralo. Ljubljana je revna in potrebuje denarja.

„Gospod župan so se odpovedali“. Včeraj popoludne je udarila strela v ljubljanski magistrat. Ker so ondi zbrani modri možje, menili so, da treska po Ljubljani še nihče ne čuti, in da bi malo prikrili blamažo, raztrosili so po Ljubljani: »G. župan so se odpovedali«. Toda smola! V istem času, kot na magistratu, pa smo dobili tudi mi poročilo, ki je takoj jasno pokazalo, da magistratovci s »Hribarjevim prostovoljnim odstopom« igrajo silno neroden manever. Ko so ljudje zvedeli, kak je prav za prav Hribarjev odstop, smejali so se magistratovcem, ki so na tako smešen način hoteli prikriti, da je Hribarju za sedaj od vse županske časti ostala le belo-zelena livreja njegovega hlapca.

Maša na Brezjah. Današnji »Slovenski List« poroča, da bode premilostni gospod knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič dne 21. t. m. maševal na Brezjah. Naznanjamo pa popravljaje to notico, da se je obisk na Brezjah odpovedal.

Slovensko katoliško politično društvo za kočevski okraj priredi v nedeljo dne 20. t. m. popoludne ob četrt na 4. javen shod. Vabi nanj vse ude in prijatelje društva. Vrši se pa v šolskem poslopji.

Družbi sv. Cirila in Metoda sta ob dohodkih za užigice zopet oddala gospoda Perdana 400 kron.

Osebna vest. Dne 18. t. m. je v Trstu položil z zelo dobrim uspehom odvetniški izpit g. dr. Karol Grossmann, štajarski rojak.

Obrtniki pozor! Na Dunaju se vrši prihodnji mesec t. j. 17. svečana splošni obrtni sestanek. Mej najvažnejšimi točkami so na dnevnem redu: Preosnova obrtnega zakona, upeljava sposobnostne skušnje, odprava del po kaznilnicah, organizacija obrtnih zadrug, preskrbovanje za starost itd. Namen sestanka je, vse sklepe predložiti novoizvoljenemu državnemu zboru. Pripravljalni odbor vabi zlasti zadruge, naj se udeleže zborovanja po svojih zastopnikih. Tudi posamezni obrtniki so dobrodošli! Želeti je, da se tudi naše zadruge in sploh obrtniki odzovejo temu vabilu. Vsak udeleženec naj se prej zglasi in napove naj ob jednem dan in uro, kedaj se pripelje na Dunaj ter naznani vsaj, ako želi cenenega stanovanja. Naslov je: „Central Genossenschaftsblatt, Dunaj X. Raaberbahngasse 15.

Aretiran »Narodov“ agitator. Iz Kranja prihaja vest, da je ondi orožnik vklenjenega odgnal v zapor znanega Pirčevega pristaša in predtelovadca »Sokola« Iv. Engelmana. Hotel je baje presilno okušati svobodno ljubav.

Pevsko društvo „Slavec“ priredi, kakor običajno vsako leto na malo pustno nedeljo dne 10. februvarija t. l. veliko maskarado pod naslovom: Veliki pustni korzo. S tem bode obiskovalcem te maskarade dana prilika, ogledati si nekdanji korzo v Ljubljani, kateri je še dandanes marsikomu v spominu. Tudi maske imajo tukaj obsežno polje za nastop v raznih nošah, ker so prišli na ta dan v Ljubljano gledat iz okolice in tudi iz drugih krajev slovenske zemlje. Pevskega društva „Slavec“ maskarada je znana kot ena najboljših in najzabavnejših in vsled tega pričakujemo tudi letos nekaj izrednega.

Delavsko gledališče. Opozarjamo opetovano na jutrišnjo predstavo v »Katol. domu« ob 7. uri zvečer. Vstopnice se dobivajo pri g. Breskvarju pred škofijo in pri hišniku v »Katol. domu«, zvečer pa pri blagajni.

Posledice „novomeških volitev“. Tvrdka »Tiroler Glasmalerei in Cathedralenglashütte« v Inomostu, Neuhauser, Dr. Yele in Cie.« je pooblastila g. dr. Šusteršiča proti uredništvu »Sloven. Naroda« vložiti tožbo, ker je ta list kot agitacijsko sredstvo proti kandidaturi mil. g. prošta novomeškega v svoji 279. številki z dne 31. dec. 1900 si upal trditi o novih prekrasno slikanih oknih sledeče: »Hudomušneži, ki so smatrali te čenčarije, namreč, da velja vsako okno 4000 gld., za navadno »farbarijo«, pustili so okna po veščakih ogledati Konštatovalo se je, da niso okna slikana (Glasmalerei), marveč da se na istih nahaja imitacija »Farbendruck«. Vsako okno velja k več jemu 400 gld. Torej vse le pesek v oči«. — Svetovno znana tvrdka smatra tako pisarenje kot razžaljenje časti in poštenosti, dalje se smatra tudi s takim pisarenjem oškodovana. To tem bolje, ker je ljublj. uradni list vse natanko popreje popisal. Radovedni smo, kateri so »Narodovi« veščaki. Smešno je pa naravnost čenčati, da vsako okno velja 4000 gld. in je vredno le 400 gld. Če bo »Narod« to dokazal, potem bo mil. g. prošt prav hvaležen, ker se bo on proti tvrdki posluževal pravnega sredstva »laesio enormis ali laesio ultra dimidium — oškodovanja nad polovico.

Nesreča na železnici. Današnji jutranji brzovlak je povozil proviz. železniškega čuvaja 70letnega gluhega Jerneja Grčarja. Dobili so ga danes zjutraj mrtvega na progi železniški pripenjači.

Efektna tombola je dovoljena gasilnemu društvu v Poljanah. Čisti dohodek je namenjen za orodje.

Prekop med Dunajem in Trstom. Inžener Wagenführer na Dunaju je zopet za to leto dobil dovoljenje za tehnične priprave za prekop, ki bi vezal Dunaj s Trstom.

Kako hočejo soc. demokraški voditelji priti do denarja. Zadnji čas se soc. dem. voditeljem na Slovenskem precej slabo godi. Delavci se obračajo trumoma proč od rudeče zastave in zadrgnili so mošnjo. Nič več se torej soc. dem. blagajničarjem ne godi tako dobro, kakor časih, in celo Kristanu trda prede. Sedaj so se izmislili ta-le načrt, katerega priobčujejo v „Rudečem Praporju“. Ondi kriče, da mora „Rudeči Prapor“ postati dnevnik. Kdor ve za soc. dem. število glasov pri zadnjih volitvah, vé, da bi „Rdeči Prapor“ tudi kot dnevnik imel jako malo pristašev. Toda za to se ne gre! Gre se zato, da se v blagajno kaj dobi od ljudi, ki so „še zvesti“, kaj okroglega, zato pravi „Rudeči Prapor“, da treba sicer 4000 naročnikov, dokler se pa teh ne dobi, naj sodrugi nabirajo za tiskovni sklad ter bode stranka poslala zato potrebne bloke po deželi. Tudi naročniki se lahko že naprej nabirajo. Že sedanji „Rudeči Prapor“ ima dolg, lahko se torej računa, kam bodo šli nabrani denarci.

Izgubila je Lila Guzi, stanujoča v Streliških ulicah st. 4, na poti mimo Černetove hiše v Gradišču 10 gld. Ker je žena revna in je izguba zanjo občutna škoda, prosi se najditelj, da izroči denar na policijo.

Izgredi v Kopru. Iz Trsta se nam piše: Koperski mob, ki je tako izvrstno dresiran, kadar treba demonstrirati proti slovenskim ali hrvatskim deželnim poslancem in proti našim pravicam na javnih uradih, se je spuntal ter obrnil svoje zobe proti lastnim poveljnikom. Volilna bitka v istrskem „veleposestvu“ — lucus a non lucendo — je razdvojila tudi koprske brate. Nekateri so za bivšega poslanca Gambinija, drugi za sedanjega — Polesini. Nam je seveda vse eno, ali je na Dunaju „bini“ ali „sini.“ Mi lahko mirno gledamo ta ravs in kavs; samo toliko bi želeli, da bi g. okrajni glavar poročal resnico in ne pošiljal v Trst brzojavk tako dvomljive vsebine, da se da sklepati: Slovenci so napali Koper. Tržaški poloficijozni „Tagblatt“ poje tudi o tej priliki „sicer tako mirnim Koperčanom“ slavo! — Prav tako, le slepite svet, le lažite, dokler se ne zadušite v lastnem — blatu.

Tretji brzovlak Dunaj-Trst S 1. februarijem uvede južna železnica tretji brzovlak Dunaj-Trst. Odhajal bode z Dunaja ob 7. uri zvečer ter prihajal v Trst drugo jutro ob 7. uri 10 minut. Iz Trsta bo odhajal ob 6. uri 35 minut popoludne in prihajal na Dunaj ob 6. uri 45 minut zjutraj. Novi brzovlak se ne bo ustavljal.

Po prodajalnicah kradel je v Ljubljani neki Anton Adamič z Vrhnike. Policija mu je »delo« ustavila ter ga je aretovala.

Požar. Poroča se nam iz Vrhpolja pri Vipavi: Colski orožniški vodja g. J. Hrast je 15. t. m. ob 1. uri po noči zapazil ogenj v hiši poleg stare cerkve. Hlev poln sena in listja je bil že v plamenu. Gosp. orožnik je hitro zbudil ljudi, vlomil vrata pri hlevu ter rešil živino. Vsem zbeganim ljudem je pomagal iz hiš nositi blago. Nevarnost je bila velika, ker pogoreli hlev je stal sredi med poslopji. Sreča je bila, da je orožnik še o pravem času zapazil ogenj in da je ravno tedaj pojenjala burja; sicer bi bilo pogorelo več poslopij. Sedaj smo se tudi prepričali, kolika dobrota je vodovod, iz katerega so bruhali vodo v ogenj. Hvala torej Bogu, hvala pa tudi požrtvovalnemu gospodu orožniku in skrbnemu vodstvu vodovoda.

Žrtve zime. V Dalmaciji je tako strašna zima, da od dveh strani prihajajo poročila o nesrečah. Tako je v Senju mraza 14 stopinj R. Dva človeka sta na povratku iz Drniša zmrznila. V Imostskem je zmrznil 19letni mladenič na potu iz vasi v drugo. V mrazu se ljudje napijo tudi žganja, ki jih premaga. Tako so 3. t. m. Bošnjaki vozili žganje iz Primorja; šest jih je zmrznilo na cesti. V buški okolici je zmrznilo 50 glav živine.

Umrl je te dni v Florenci znani nemški slikar Arnold Böcklin. Rodil se je l. 1827 v Baselu, kjer je obiskoval tudi risarsko šolo in mestni muzej, kamor so ga vabile Holbeinove slike. Učil se je dalje v Ženevi, Düsseldorfu in Rimu. Slikal je največ fantastične slike in zajemal snovi iz rimskega bajeslovja. Böcklein je bil fantast, a posebnost njegovega talenta je ljubezen do prirode, katero je uporabljal, kakor nihče pred njim. Bil je prvi mojster v barvah, zato ga je do najnovejšega časa prezirala moderna šola.

Število varčevalcev pri poštnej hranilnici v Avstriji se je meseca decembra 1900 pomnožilo za 3818 oseb v varčevalnem, za 188 v čekovnem in za 138 v nakazničnem (clearing) prometu. Kar se tiče naših krajev, je meseca decembra v zvezo poštnohranilnično pristopilo na Štajerskem 965 oseb (izstopilo pa 685 varčevalcev), na Koroškem 305 (218), na Kranjskem 201 (167), po Primorji 751 (493), po Dalmaciji 267 (158). Po celej državi se je izdalo 18.562 novih knjižic, izplačali so pa 14.744 vložnih knjižic v oddelku varčevalnem; v čekovnem prometu so izdali 338, in per saldo izplačali 150 knjižic. Skupno število varčevalcev je zadnji dan decembra bilo 1,484.607 oseb pri varčevalnem in 42.658 pri čekovnem oddelku poštnohranilničnem.

Poštna hranilnica. Iz razkaznice, ki leži pred nami, povzamemo, da je minolega meseca decembra v hranilnico vložilo 3.818 vložnikov v prometu varčevalnem, istih 188 v čekovnem in 138 v nakazničnem, in sicer 184.318krat za 6,888.792 K 97 h v oddelku varčevalnem in 1,609.136krat v čekovnem, torej v obeh skupaj bilo je 1,793.454 vlog v skupnem znesku za 465,957.202 K 99 h; od tega se je po naših krajih vložilo na Štajarskem 89.015krat za 13,865.781 K, na Koroškem 25.601krat za 4,094.964 K, na Kranjskem 24.317krat za 3,582.618 K, na Primorskem (Gorica-Gradiška-Istra-Trst) 35.695krat za 7,142.596 K, po Dalmaciji pa 15.392krat za 2,459.019 K, V istem mesecu se je v oddelku varčevalnem in čekovnem skupaj izvzelo 484.352krat v skupnem znesku za 458,508.509 K 06 h, od tega po naših krajih na Štajarskem 14.405krat za 6,840.695 K, na Koroškem 3.815 za 1,508.092 K, na Kranjskem 2.907krat za 1,516.230 K, po Primorji 7.434krat za 3,273.934 K, po Dalmaciji 1.798krat za 342.273 K. Od dne 12. jan. 1883, ko je zavod začel delovati, pa do dne 31. decembra 1900 se je po državi vložilo 170,912.341krat v skupnem znesku za 42.327,878.845 K 94 h, a vrnilo se je 46,277.323krat za 41.973,736.293 K 41 h, tako je koncem decembra v hranilnici preostalo 354,137.552 K 53 h. Med ljudstvom nahaja se 15.541 knjižic-rentovnic, ki so vredne 76,866.492 K, potem 1,484.607 vložnih in 42.658 čekovnih knjižic. Urad je vložnikom po želji kupil in odposlal vrednostnih listin za za 98,500.851 kron. Te številke razumevajo se za ves čas poslovanja poštnohranilničnega.

* * *

Šolske hranilnice na Nižjem Avstrijskem imajo na skrbi seveda učitelji. Iz poštnohranilničnega izvestja za leto 1899 povzamemo, da so razpečali 74.775 hranilničnih kartic, od tega pride 50.041 kartic se znamkami po 1 cent, take kartice razpečavajo le po šolah, ostalih 24.734 razprodanih kartic ima po 20 polic po 5 centov.

Smešnici. Tiskovna pomota: Tovarna N. N. je poparila (d) mestu 200 konjskih sil. — Sin je odrl (p) omahujočega očeta. — Gospodinja stopi v sobo in vidi dijaka, na glavi stoječega na mizi. Osupla ga vpraša, kaj to pomeni. Dijak odvrne: »V noge me zebe; v šoli smo se pa učili, da je zgoraj vedno bolj gorko, kakor spodaj«.

Kaj pa „inteligenca?“ Iz »Naroda« št 14.: »Tema, huda tema je še na Belokranjskem“. „Duhovska oblast je vzela človeka v roke, da je zblaznel“. „Naše duhovništvo je neomikano“. „Podivjanost duhovenstva“. „Krščanski nauk! Pri enem ušesu notri, pri drugem ven!“ „Mladiči-duhovniki“. „Naše ljudstvo moli leseno podobo kakega svetnika ali svetnice, kakor kliče zamorec malike na pomoč. Ne 1000 kmečkih fantov in deklet ne razume jedra Kristove vere.. Brezmiselno se moli rožni venec, brezmiselno sto in sto očenašev“. „Polovica Slovencev je še analfabetov“. Duhovnik je — „bik“. „Rešiti kmeta iz krutih rok duhovništva!“ — Fedor Školar piše: „Resnično sem obiskoval 5 latinskih šol, a dovršil sem na vse to še c. kr. učiteljišče, in to je zame dovelj«. — „Krščanske duše so širile grda obrekovanja“. „Krščanska kanalija“. Duhovniki so „pijani opravljali nedeljsko službo božjo, zapeljivci deklet in žená, oskrunjevalci otrok“. Tako piše — „inteligenca!“ — Prizoriz »Narodnega doma«. Znan ljubljanski žganjar je prišel včeraj zvečer v »Narodni Dom«. Kolovratil je po hodnikih in se končno zaletel v tropo »Sokolov«. „Kje sa gsput dohtar Tavčar?“ ugodrnjal je žganjar in opletal z nogami. »Sokoli« so mislili, da se je že zopet prišel Tavčarju ponujat kak narodno-napredni agitator, zato so ga s precejšnjim zaupanjem vprašali: „Kaj pa hočete?« „Jest čem dohtar Tavčarja“. „Kaj mu vendar hočete“. „Kje so dohtar Tavčar, jest jim moram roko kušnit“. Zaupanje do žganjarja je raslo, vse ga je vpraševalo, zakaj ima tako rad dr. Tavčarja, žganjar je pa v jednomer ponavljal le, da mora dr. Tavčarju roko „kušnit“. Končno se je žganjar udal in podal »Sokolom« to-le izjavo: „Jest moram dohtar Tavčarju roko kušnit, ker sem tudi jeden tistih revežev, ki pri nunah nič ne dobi“. Tableau.

Sejmi po Slovenskem od 21. do 26. januv. Na Kranjskem: 21. v Novi vasi, na Blokah, v Kamniku, na Dovjem, v Kočevju, v Višnji gori in v Ljubljani (8 dnij); 22. v Novem mestu in Vrhpolju pri Vipavi; 25. v Radečah. — Na slov. Štajerskem: 21. pri sv. Andražu, v Arnužu pri sv. Mohorju, v Bučah, Vrenskagorci in na Teharjih; 22. v Št. Ilju in Mozirju; 25. v Gomilici, Artičah, Slov. gradcu in Studenicah. — Na Koroškem: 21. v Št. Vidu. — Na Primorskem: 21. v Sežani; 26. v Cevdatu in Divači.

Društva.

(Slovensko izobraževalno in zabavno društvo „Naprej“ v Gradcu) imelo bode jutri v nedeljo dne 20. t. m. svoj letošnji redni občni zbor v prostorih restavracije „Stadt Triest“ (Jakominiplatz) z naslednjim vsporedom 1. Poročilo odbora, 2. poročilo nadzornikov, 3. volitev novega odbora, 4. slučajnosti. Občnemu zboru sledi prosta zabava. Gostje dobro došli!

Telefonska in brzojavna poročila.

Cirknica, 19. januvarija. Čestitamo dr. Šusteršiču! Živela pravica, živio dr. Šusteršič! — Cirkniški strelci.

Dunaj, 19. jan. Listi poročajo, da sta bila poslanca dr. Šusteršič in vitez Jaworski v avdijenci pri ministerskem predsedniku.

Dunaj, 19. jan. Pri včerajšnji razpravi o občinskih volitvah ljubljanskih l. 1899 pred upravnim sodiščem se je šlo v prvi vrsti za javnost skrutinija, katera je bila takrat kršena od volivne komisije. Upravno sodišče je razsodilo: Vse volivno dejanje mora biti javno. To je absolutna zahteva, brez katere se mora smatrati volitev kot nepostavno zvršeno, in ker je skrutinij integralen del volitve, so ljubljanske občinske volitve neveljavne.

Dunaj, 19. januvarija. Nižje-avstrijsko veleposestvo je izvolilo včeraj liberalce barona Doblhoffa, barona Kielmansegga in Eltza s 142, barona Skrbenskega s 153, barona Freudenthala s 95, barona Ehrenfelsa s 94, kandidata srednje stranke barona Ludwigstorffa s 152 in konservativca prelata Dungla s 155 glasovi.

Dunaj, 19. januvarija. Tekom dni se zbero na Dunaju zaupni možje nemških strank, da se pogovore o zopetni sestavi nemške „Gemeinbürgschaft“.

Dunaj, 19. jan. Liberalci bodo v državnem zboru protestirali proti izvolitvi Weisskirchnerja.

Dunaj, 19. jan. „Ostdeutsche Rundschau“ je bila konfiscirana, ker je priobčila izjavo, katero se bo predložilo v podpis Schönererjevi skupini.

Trst, 19. januvarija. Delegati progresistov in demokratov so imeli včeraj sestanek, na katerem so se dogovarjali o osnovanju skupnega italijanskega političnega društva.

Berolin, 19. januvarija. Nadvojvoda Fran Ferdinand je odpotoval danes ob 11. uri. Spremljal ga je na kolodvor prestolonaslednik.

Pariz, 19. jan. V ministerskem svetu je naznanil zunanji minister Delcasse, da sta kitajska pooblaščenca 17. t. m. izročila poslanikom cesarjev dekret s cesarskim pečatom, s katerim se vsprejemajo pogoji v skupni noti. — Objednem sta izročila poslanikom cesarjevo brzojavko, v kateri zahteva, da se ne odpravijo utrdbe v Taku in da se določi gotova doba za prepoved uvoza orožja.

London, 19. januvarija. (C. B.) O bolezni kraljice prihajajo zelo vznemirjajoče vesti. Njeni najbližnji sorodniki so zbrani pri bolniški postelji.

Zofija, 19. jan. Zunanji minister Tončev je odstopil.

Kairo, 19. jan. Iz zanesljivih virov poročajo, da v celi Mali Aziji razsaja kuga.

London, 19. jan. Lord Kitchener poroča iz Pretorije 18. t. m.: Avstralske čete so osem milj zahodno od Wentersburga napadle 800 Burov in jih zapodile v beg. Našli so 5 ubitih in 2 ranjena Bura in mnogo konj.

London, 19. jan. Reut. urad poroča iz Kapstadta 17. t. m.: Pri Murayburgu se je bil 11. t. m. vroč boj. Angleži so izgubili 20 mož. Blizu 100 Holandcev se je na zahodu kapske kolonije združilo z Buri. — Iz Standertona poročajo 16. t. m.: Colevillov oddelek je napadlo 1000 Burov. Prišla je na pomoč angleška konjenica, ki je 800 Burov zavrnila nazaj. Ostali Buri so napadli angleški train, a so se morali umakniti. Angleži imajo jednega ubitega in 15 ranjenih.

Zaročenca.

(I promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Lašk spisal Alessandro Manzoni, prevel I. B—č.

(Dalje.)

Renzo se požuri, ko pride v ulico, in se ogibje nesnagi na tleh. Namah nekaj posebnega opazi, kar vzbudi njegovo zanimanje. Ustavi se nehoté.

Iz vrat je šla proti vozu žena, kateri se je brala z obraza priletnost, ne pa še starost. Njena zakrita lepota je že precej ovenela; zatemnila jo je velika strast in smrtna obnemoglost. Njena lepota je blaga in veličastna, kar je lastnost lombardske krvi. Hodila je težavno, a ni se opotekala. Ihtela ni, vidi se pa ji, da je mnogo jokala. Njena bol je mirna in globoka, kar je znak duše, ki si je v svesti svoje bolečine.

A ne samo ona vzbuja pomilovanje navzočih in oživlja v njih to zadušeno in topo čuvstvo. Na rokah nese namreč mrtvo devetletno deklico, ki je lepo opravljena. Lase ima na čelu predeljene; belo je oblečena, kakor bi se nagizdala za kako obljubljeno ji svečanost. Žena jo ne nese tako, da leži, ampak da ji sedi na roki, naslonjena na prsi, kakor bi še živela. Kot vosek bela ročica ji maha težko navzdol, glava ji počiva na ramah materinih, kakor bi spala. Obema se je bralo že na obrazu, da ste mati in hči, a isto so jasno izražale tudi bolestne poteze na obrazu žene.

Monatto hoče deklico vzeti z naročja, a nenavadno se boji in nehoté se obotavlja. Žena se umakne a ne jezno ali zaničljivo, ter reče: „Ne dotaknite se je! Jaz jo sama denem na voz.“ Potem v roki pokaže mošnjico, katero spusti v stegnjene roke monattove, rekoč: „Obljubite mi, da ji ne vzamete obleke in da tega tudi drugemu ne dovolite, da jo tako pokopljete!“

Monatto roko položi na prsi, potem pa na vozu naredi prostor za malega mrliča, urno in ubogljivo bolj radi novega občutka, ki se ga je polastil, nego radi nepričakovanega plačila.

Mati poljubi deklico na čelo, potem pa jo položi kakor otroka v posteljo, pogrne čez njo belo platno in reče zadnje besede: „Z Bogom Cecilia! Počivaj v miru! Zvečer tudi jaz pridem, mej tem pa moli za-me! Jaz bom molila za-te.“ Potem se obrne k monattu in reče: „Ko pridete zvečer mimo, odpeljite še mene, a ne same!“

Nato gre v hišo, a kmalu se pokaže pri oknu z majhno deklico v naročji, ki je bila že na pol mrtva. Nekoliko časa opazuje ne preveč lepi pogreb, dokler voz ne izgine; potem pa stopi od odkna, položi na posteljo jedino deklico, ki ji je ostala, in se vleže sama zraven nje.

Ravno tako tudi ponosna cvetka pade ob jednem z nerazvito cvetlico, kadar kosa kosi po travniku vse rastline brez razločka.

„O Bog!“ vsklikne Renzo: „Usliši jo! Pokliči jo k sebi in njeno deklico! Dovolj ste trpeli. Dovolj!“

Ko se zopet pomiri, pokliče si zopet v spomin, kar mu je duhovnik povedal glede pota, premišljuje, ali naj gre naravnost, ali na levo ali na desno, zopet čuje od druge strani vrišč, zapovedljivo kričanje, ječanje, jokanje žensk in crkljanje otrok.

Renzo gre naprej, pričakujoč nekaj žalostnega. Ko pride na križišče ulic, opazi prihajati hrupno gnječo. Ustavi se, da bi šla mimo. Bolnike so peljali v bolnico; sujejo jih, bolniki se zaman ustavljajo, zaman kriče, da hočejo doma umreti, odgovarjajo z nepotrebnimi prošnjami na kletve in povelja monattijev.

Drugi gredo mirno, udano kot bi ne čutili ničesar. Ženske z otroci na ramah, dečki, katere bolj straši vpitje, zapovedovanje in ta druščina nego smrt, ki se kričeč stezajo po materah in po njih zvestih rokah. Ah! Mogoče je mater, katero so doma pustili spečo, napala kuga, mogoče so jo odpeljali v bolnico oziroma v jamo, če je voz prepozno došel. Mogoče, in to je še bolj pomilovanja vredna nesreča! — mogoče so mater premagala razna čutila, da je pozabila na sinove in hčere, na vse, in da samo želi umreti.

Toda tudi v ti zmešnjavi vidimo vzglede vstrajnosti in pobožnosti. Očetje, matere, bratje, sinovi, tovariši hrabrijo svojce z besedami in dejanji. Ne samo odrasli, ampak tudi nežni dečki in deklice, ki spremljajo svoje bratce in sestrice, kažejo svoj moški razum in opominjajo svojce k pokorščini in jih zagotavljajo, da bodo tam kmalu ozdravili.

Sredi teh tužnih in ganljivih prizorov vznemirja in razburja našega potnika nekaj druzega. Hiša je menda že blizu, in Bog vé, ali ni mej temi.

(Dalje prih.)

Umrli so:

15. januvarija. Dr. Alfonz Mosche, odvetnik, 61 let, Frančiškanske ulice 14, plučnica. — Helena Babnik, zasebnica, 79 let, Streliške ulice 4, plučnica.

16. januvarija. Marjeta Škofič, zasebnica, 53 let, Pred škofijo 21 srčna hiba in vodenica. — Emilija Borovski, slikarjeva hči, 34 let, Erjavčeva cesta 4, nephritis.

17. jan. Ema Brand, črkostavčeva hči, 8 m. Karlovška cesta 8, življenske slabosti. — Ludovik Ravnikar, sodnijski svetnik v p., 73 let, Gledališke ulice 5, spridenje jeter. - Katrina Olivari, uradnikova vdova, 51 let, Tržaška cesta 4, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2 m. srednji zračni tlak 736·0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celzija	Vetrovi	Nebo	Padavica v 24 urah v mm.
18.	9. zvečer	743·1	—7·5	brezv.	jasno	
19.	7. zjutr.	743·4	—11·7	sl. jzah.	megla	0·0
	2. popol.	741·6	—2·4	»	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura —7·8, normale: —2·4

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo

od dné 13. jan. do dné 19. jan.

	K	h		K	h
Goveje meso I. v. kg	1	28	Pšenična moka 100 kg	27	—
» » II. » »	1	10	Koruzna » » »	16	—
» » III. » »	1	—	Ajdova » » »	29	80
Telečje meso »	1	20	Fižol, liter	—	18
Prašičje » sveže »	1	40	Grah, »	—	20
» » prek. »	1	40	Leča, »	—	—
Koštrunovo meso »	—	80	Kaša, »	—	24
Maslo »	1	90	Ričet, »	—	22
Surovo maslo »	1	90	Pšenica 100 kg	16	—
Mast prašičja »	1	30	Riž » »	14	—
Slanina sveža »	1	36	Ječmen » »	14	—
» prekajena »	1	44	Oves » »	13	—
Salo »	1	20	Ajda » »	13	—
Jajce, jedno	—	6	Proso, belo, » »	17	—
Mleko, liter	—	14	» navadno » »	14	—
Smetana, sladka liter	—	80	Koruza » »	12	—
» kisla »	—	80	Krompir » »	5	—
Med kg	1	—	Drva, trda, m³	8	—
Piščanec	—	—	» mehka, »	5	—
Golob	—	50	Seno, 100 kg	4	40
Raca	—	—	Slama, » »	—	—
Zajec	—	—	Stelja, » »	—	—

Vozni red

avstrijskih državnih železnic,

veljaven od 1. febr. 1901.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v **srednjeevropskem času.** Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti napre.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 24 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genovo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyer, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko.

Ob 7. uri 17 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto.

Ob 11. uri 51 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj.

Ob 1. uri 5 min. popoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Ob 4. uri 6 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genovo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 55 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Ob 10. uri zvečer v Trbiž, Beljak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 3. uri 25 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Gmundena, Ischla, Ausseea, Pariza Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste.

Ob 7. uri 12 minut zjutraj iz Beljaka.

Ob 8. uri 21 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 11. uri 16 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genove, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linca Pontabla.

Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 4. uri 38 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.

Ob 8. uri 48 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 8. uri 51 min. zvečer osebni vlak z Dunaja via Amtstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Steyra, Solnograda, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 28 min. zjutraj v *Kamnik.*
„ *2.* „ *05* „ *popoldne* „ „
„ *6.* „ *50* „ *zvečer* „ „

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 49 min. zjutraj iz *Kamnika.*
„ *11.* „ *06* „ *dopoldne* „ „
„ *6.* „ *10* „ *zvečer* „ „

50 1—1

Potrto tužnim srcem javljam s svojimi otročiči vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je moja iskreno ljubljena mati, tašča, gospa

Frančiška Zupan roj. Tomšič

vdova c. kr. davčnega oficiala.

po kratki in mučni bolezni, previdena s svetotajstvi, danes ob ¼ 11 ure zvečer v 76 letu starosti mirno v Gospodu zaspala. Pogreb bode v soboto, dné 19. januvarija ob 4. uri popoldan. Predrago ranjco priporočamo v blag spomin in molitev.

Svete maše zadušnice se bodo brale v Trnovem.

Trnovo 17. januvarija 1901.

Žalujoči ostali.

Mesto vsacega naznanila.

Zahvala. 56 1—1

Med boleznijo in ob smrti našega ljubljenega, nepozabnega očeta, gospoda

Frančiška Dolenz

trgovec in hišni posestnik, občinski svétnik mesta Kranj, imejitelj zlatega zaslužnega križa s krono

došlo nam je od vsih strani izrazov sočutja. Za nje kakor tudi za krasne vence izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, ki so v obilnem številu od blizu in od daleč prihiteli, da rajnemu skažejo zadnjo čast, izrekamo najtoplejšo zahvalo. Posebna zahvala bodi še tukajšnemu občinskemu zastopu, učiteljem in učencem, c. k. uradnikom, čč. duhovščini, vodstvom ljudskih šol, požarni brambi, trgovcem in njih uslužbencem, tudi sploh vsem meščanom.

V Kranju, dné 18. januvarija 1901.

Rodbina Dolenz.

Zahvala. 55 1—1

Za mnoge dokaze prisrčnega sočutja med boleznijo in ob smrti našega preljubega soproga, oziroma očeta, starega očeta, brata, svaka in strijca, gospoda

Ludovika Ravnikar-ja

c. kr. deželnega sodišča svétnika v p.

za mnogoštevilno vdeležbo pri pogrebu vsem prijateljem in znancem rajnega in za lepe darovane vence izrekamo svojo najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, dné 18. jan. 1901.

Žalujoča rodbina.

Čisto medicin. ribje olje.

Deželna lekarna pri Mariji Pomagaj

Cubar, Primorsko, septembra 1900.

Blag. g. **Milan Levstek,** lekarnar v Ljubljani.

Iz srca se Vam zahvaljujem za dobrotu Vašog neprecenjeno dobrog in pristnog **medicinskog ribjog olja,** katerog že dle časa samo iz Vaše dobro znane lekarne naročam in uporabljam za sebe in svojo rodbino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gld. 50 kr.

Pozdravljam in ostajam Vam udani

839 18 **Anton Ožbolt,** trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Razpošilja vsak dan z obratno pošto

dež. lekarna pri Mariji Pomagaj

Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani.

Resljeva cesta št. 1., poleg mesarskega mosta

682 38 **Pouk** 3—1 4—1

v krojnem risanju (Schnittzeichnen) in praktičnem izdelovanju oblek

daje **Fani Komar,** oblast. konc. učni zavod v Ljubljani, Sv. Petra cesta 26.

Modni salon.

Sprejemajo se gospodične tudi na hrano in stanovanje

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6
se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo

zgotovljene obleke

posebno na **haveloke** v največji izberi po najnižjih cenah. 7 6

Šivilja,

urjena v šivanju stanov (tajlov) **dobi** ajno delo. Vstop takoj. **Wolfove ulice** 1, II. nadstr. 52 2—1

V najem se dá takoj

o z gospodarskim poslopjem, hlevom ledenico, jako pripravno za gostilno in mesa-o. Hiša je pri cerkvi in prodajalni.
Več se izvé pri načelništvu kmetijskega društva Leskovci nižje Ptuja. 34 2

Trgovski pomočnik,

steri je izvežban trgovine mešanega in nufakturnega blaga, **se sprejme** pri **Gospodarskem društvu v Trnovem**".
Ponudbe s preteklostjo službovanja je ranko popisati. 41 3—2

Bronza, tekoča, v poljubni boji, je najboljše in najpripravnejše sredstvo za **pa-ačenje** in **bronziranje** vsakovrstnih predmetov daje najboljši leskin trajnost. Tudi **bronzni pra-k** se dobiva v prodajalnici oljnatih barv tvrdke **RATA EBERL v Ljubljani**, Frančiškanske ice.
Vnanja naročila po povzetju. 228 2 12—8

Sveži
pustni krofi

dobiti **vsak dan** v slaščičarni in pekarni 13 5—4

Jakob Zalaznik,
Stari trg štev. 21.

Prodajalnične prostore,

er se je do 10 let nahajala prav dobro iskana trgovina s specerijskim blagom — tanovanjem v I. nadstropji —, želi s jnikom 1901 **v najem oddati Marija ak**, posestnica v Stari Loki št. 7, pošta fja Loka — Plača po dogovoru. 46 2—1

Predivo

kakor tudi vse druge

deželne pridelke

kupi najdražje

Anton Kolenc,
trgovec v Celju, Narodni dom

Kdor ima veliko **prediva**, naj naznani dnjo ceno in množino. 35 10—2

Prodajalna

najlepšem prostoru z veliko zalogo vsa-vrstnega **perila** in **storjenih oblek**, kor tudi **drobnine** se pod ugodnimi po-oji takoj odda. 279 (1) 25 (3—2)
Več se poizve pri upravništvu.

Davnej potrjeno dijetet. kosmet. sred-tvo (umazanje) za krepčanje in utrjevanje kit in mišic človeškega telesa

Kwizdov fluid.

Znamka: Kača (tekočina za turiste).

Turisti, kolesarji in jezdeci uspešno rabijo ta fluid za krepčanje in poživljanje po daljnih turah.

Cena: Cela steklenica 2 K, pol steklenice 1 K 20 h.

Pristno je dobiti v vseh lekarnah. G. 632 20-9

Glavna zaloga: Okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaju.

Za otroške bolezni,

za katere je tako pogostem potrebno kisline imajočih sredstev, posebno opozarjajo zdravniki na

MATTONIJEV GIESSHÜBLER

naravna alkalična kislina

ki je posebno pripravna zaradi svojega milega vpliva in jo toraj zapisujejo pri **želodčni kislini, škrofeljnih, krvicah, otoku šlez** itd., in ravno tako pri **kataru sapnika** in **oslovem kašlju.** (Dvornega svetnika Löschnerja monografija o Giesshübl Sauerbrunn.) IV. 10—3

Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn,**
železnica postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospekti zastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.
Zaloga pri **Mihael Kastner-ju** in **Peter Lassnik-u v Ljubljani**.

Hiša je na prodaj

v Ljubljani, Krakovsko predmestje, iz proste roke, pod jako ugodnimi pogoji.
Poslopje je v najboljšem stanu, ima 3 sobe in 2 kuhinji, prostorno dvorišče in velik vrt 21 6—3
Natančneje pové upravništvo »Slovenca«.

Išče se poštena, umna

gospodinja

srednje starosti, v župnišče. — Kjé, pové iz uljudnosti g. **Terezija Nowotny** v Ljubljani, Dunajska cesta št. 9. 24 3—3

Išče se

poslovodja za tiskarno.

Zahteva se strokovna usposobljenost, znanje hrvatskega, odnosno slovenskega, nemškega in ako mogoče tudi italijanskega jezika. — Plača po dogovoru.
Ponudniki naj se obrnejo do gospoda **dr. Konrada Janežič-a v Voloski** ter prošnjam priložé krstni in domovinski list, spričevalo in eventualno še druge dokumente, pa naznanijo tudi svoje zahteve. 32 3—3

Kneza Janeza Liechtenstein-skega

tovarna za glinaste izdelke in opeko

779 24-7

„Unter-Themenau"
pri Břeclavi (Lundenburg)
priporoča:

Mozaik- in tako zvane **„Feinklinker"-plošče** v najlepši izvršitvi za vsakovrstno tlakanje, zlasti za

cerkve in samostane.

Taka dela je tovarna že izvršila **po cerkvah** v Brumovi, Máriavölgy, Kromerižu in Ottakringu; **v klavnici** Brnski; **po kolodvorih** v Olomucu, Prerovu, Krakovu; **v samostanih** Kolomea, Stará Wieś, Mödlingu, Brežah, Tarnopolu; **po bolnišnicah** v Krakovu, Kološu in Brnu.

Dvakr at posteklene cevi iz kamenine, nastavke za peči, školjkaste posode za stranišča.

„Klinker"-opeka, pečnice in **stranice za ognjišča** v razni izvršitvi.

Zarezna strešna opeka, navadna opeka, posteklena in ne posteklena, najboljše vrste.

Ceniki in troškovniki na razpolago.

Delavcev okoli 700.

V najem dam takoj

pod ugodnimi pogoji svoje za poljubni obrt pripravno

posestvo

v Slomškovih ulicah št. 17 v Ljubljani

obstoječe iz **dveh stanovanj, dveh delavnic, majhnega hleva** in **prostornega dvorišča.**

Vinko Čamernik,
kamnosek.

1124 6

Proti malokrvnosti.

Železnato vino

lekarnarja G. Piccoli
v Ljubljani
dvornega založnika Nj. Svetosti papeža

ima v sebi 90krat več železa

kakor druga po reklami nezaslužno sloveča **china-železnata vina,** katera često nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno namizno vino. 4—12

Vsled tega **največje jamstvo za izdatnost** tega vina pri **malokrvnih, nervoznih** ali vsled bolezni **oslabelih osebah,** kakor tudi še posebno pri **bledih, slabotnih** in **bolehavih otrocih.** II. 590 50-28

Dobiva se v steklenicah po pol litra.

Na račun se oddá pod zelo ugodnimi pogoji **s 1. majem t. l.** dobro znana

gostilna

v letovišču Laverca pri Ljubljani, poleg želez. postaje.

Izvrševanje obrta izročilo se bode le zanesljivi, prav pošteni in posebno v kuhinjski stroki zelo vešči gostilničarki (vdovi ali samici) z dorastlo hčerko, oziroma s kako sorodnico, proti primerni kavciji.

Natančneje pozvé se pri posestniku in vinskem trgovcu **Karol Lenče-tu na Laverci.** 15 4

HERBABNY-jev
podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup

Ta 31 let z največjim uspehom rabljeni **prsni sirup raztaplja slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje** in **redilnost,** telo **jači** in **krepi.** Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za **narejanje krvi,** raztopljive **fosforno-apnene soli,** ki so v njem, pa posebno pri **slabotnih otrocih** pospešujejo **narejenje kostij.**

Cena steklenici 2 K 50 h, po pošti 40 h več za zavijanje.

Prosimo, da se vedno izrecno zahteva **Herbabny-jev apneno-železni sirup.** Kot znak izvora se nahaja v steklu in na zamašku ime „**Herbabny**" vtisnjeno z vzv šenimi črkami in nosi vsaka steklenica poleg stoječo **uradno registrovano varstveno znamko,** na katera znamenja naj se blagovoli paziti.

Osrednje skladišče (1)
Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit"
VII./1, Kaiserstrasse 73 in 75.
V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod. 120 20—8

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih: **v Ljubljani:** A. Mardetschläger, Gabr. Piccoli, Ubald pl. Trnkóczy, J. Mayr; **Celje:** O. Schwarzl & Co., M. Rauscher; **Reka:** F. Prodam, G. Prodam, A. Schi dler, Ant. Mezzan; **Breze:** G. Eisässer; **Sovodenj:** F. Kordon; **Celovec:** P. Hauser, P. Birnbacher, J. Kometter, V. Hauser; **Novo mesto:** A. pl. Sladovicz; **Št. Vid:** A. Reichel; **Trbiž:** J. Siegl; **Trst:** C. Zanetti, A. Suttina, A. Filippi, J. Serravallo, E. pl. Leitenburg, P. Prendini, M. Ravasini; **Baljak:** Jobst & Schneider, L. Assmann; **Črnomelj:** F. Haika; **Velikovec:** J. Jobst, **Volšperk:** J. Huth.

Št. 1354. 54 3—1

Razglas.

Izpreminjajoč razglas z dné 9. februvarija 1900, št. 4876, odreja mestni magistrat kot obrtno oblastvo prve inštance gledé na točenje žganja nastopno:

Vsakdo, ki toči v mestu Ljubljani žgane opojne pijače, bodisi v posebnem lokalu, bodisi v zvezi s kakim drugim prostim ali koncesijonovanim obrtom in mu je odmerjena za tako točenje v smislu § 11 zakona z dné 23. junija 1881 drž. zak. št. 62, **posebna naklada v poluletnem znesku 90 K,** mora točenje teh pijač **vsako soboto in na dan pred velikimi prazniki ustaviti o petih zvečer, ob nedeljah in praznikih pa ob dvanajstih opoldne.**

Če je sobota praznik, velja za njo poslednjeimenovana ura.

Kdor toči te pijače v posebnem lokalu, to je ne v zvezi s kakim drugim obrtom, mora ob gori navedenem času **zatvoriti** svoj obrtni prostor.

Ostala dotočila ostanejo neizpremenjena, kakor jih odreja prvotni razglas.

Ta odredba stopi v veljavo s 1. februvarijem 1901.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 12. januvarija 1901.

Zaloga Karl Giani-jevih vezil in tkanin

FELLINGER in HASSINGER

c. in kr. dvorni založniki. 114 26—19

Cerkvena oblačila, društvene zastave itd.

Dunaj, I., Seilergasse 10, „Göttweigerhof".

Krasni cenik z nad 300 podobami brezplačno.

Dr. FRAN POČEK

kazenski zagovornik

v Ljubljani
(pisarna dr. Mosche)

51 1—1 **želi vstopiti kot odvetniški koncipijent.**

Prevzetje trgovine.

Slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini uljudno naznanjam, da sem z **dnem 1 decembra t. l. prevzel**

trgovino z mešanim blagom

J. N. Podrekar
v Kamniku na trgu,

katero bodem vodil pod imenom

J. N. Podrekarja naslednik

IVAN KOŽELJ.

Postregel bodem vedno točno, pošteno in ceno.
Za mnogobrojen poset se najuljudneje priporoča z vsem spoštovanjem

1076 2—2 *Ivan Koželj, trgovec v Kamniku.*

DOBRA VARČNA KUHINJA.

Juhina zabela Maggi prekosi vse druge; vsako juho in slaboten bulon stori v trenutku dober in redilen, — le nekoliko kapljic je treba — Dobí se v izvirnih stekleničicah po 50 vinarjev po vseh prodajalnicah delikatéz, dišav, kolonijalnega in špecerijskega blaga. **Izvirne steklenice se po ceni napolnujejo z novo juhino zabélo Maggi-jevo.** 52 12-1

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno **blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte** itd

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi **vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.**

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavljaje hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 502 52-33

Ana Hofbauer,

imejiteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

Arhitekt Trumler

priporoča prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo

arhitektno pisarno na Starem trgu št. 30

v Plautz-evi hiši.

za **sestavo načrtov za cerkve, vile, hiše** itd. itd., za **sestavo** in **preizkušnjo stroškov** in **stavbnih računov**, za **sestavo stanovanjskih oprav** in **umetno-obrtnih predmetov**, kakor: **pohištva, ograj, razsvetljevalnih predmetov** itd., tako v modernem slogu kakor tudi v drugih.

Atelije za umetniško izvršitev akvarelov, naročenih načrtov izvršenih predmetov ali pokrajin po posnetkih v naravi ali po fotografijah. 1120 10—8

Razpis.

23 3—3

Podpisani stavbeni odbor razpisuje za **napravo novega podstrešja in streh na stolp župne cerkve na Robu**

javno zmanjševalno dražbo

na dan 21. januvarija 1901 ob 10. uri dopoldne.

Vsak draživec mora položiti pred licitacijo 5% varščino. Načrti so na vpogled pr stavbenem odboru

Rob pri Vel. Lašičah, dné 11. januvarija 1901.

Za odbor: **Franc Pešec.**

Po najnižjih cenah.

Gg. ženini in neveste!

Priporočam svojo največjo in najbogatejšo, občeznano veliko izbero vsakovrstne **zlatenine** in **srebrnine** v secesiji, posebno

lepe poročne prstane

prave **švicarske žepne ure, budilke, stenske ure, prstane** itd. itd. **Namizne oprave** (Besteck) in najboljše **šivalne stroje** vse to po **najnižjih cenah** in **z jamstvom.** 28 3

Vabim na obilni obisk in ogled

z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden, urar in trgovec

v Ljubljani, Mestni trg štev. 25, nasproti rotovža.

Ceniki brezplačno in poštnine prosto

Z jamstvom od 1—5. let.

Čast mi je priporočiti slavnemu občinstvu k obilnemu obisku

Brunnerjevo gostilno

v Rudolfovem

katero sem **prevzela** od gosp. Jakaza. 50 2—1

Točim izvrstna **domača, štajerska** in **istrska vina**, kakor tudi najboljšo vrsto **piva Reininghaus**, ter zagotavljam, da bode za dobro kuhinjo in točno postrežbo popolnoma preskrbljeno.

Za obilen obisk prosi *Marija Roič.*

Svoji k svojim!

Slovensko vinogradniško društvo

na Glincah 29 3—2

priporoča svojo **bogato in izvrstno urejeno zalogo zanesljivo pristnih**

dolenjskih, štajerskih, istrskih, vipavskih in **goriških**

vin

kakor tudi **fino vino v steklenicah.**

Mašno vino je društvo samo prešalo.

Svoji k svojim!

Svoji k svojim! **Svoji k svojim!**

Družinska pratika

je izšla.

Dobiva se komad po 12 kr. = 24 vinarjev po vseh prodajalnicah v mestih in na deželi.

Glavna zaloga pri **H. Ničmanu** v Ljubljani.

Ceniki za razprodajalce pošiljajo se zastonj.

Dunajska filialka

Hranilne vloge na knjižice s 4%.

Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in razvinkuliranje obligacij. 984 8

Živnostenská banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnice v akcijah 20,000.000 K.

Reservni zaklad nad 7,500.000 K.

Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plznju, Budejevicah, Pardubicah, Taboru, Benesavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dné 18. januvarija.

Skupni državni dolg v notah	98·30
Skupni državni dolg v srebru	98 15
Avstrijska zlata renta 4%	117·40
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	98·30
Ogerska zlata renta 4%	117·10
Ogerska kronska renta 4%, 200	92·20
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1708·—
Kreditne delnice, 160 gld.	660·—
London vista	240 55
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj	117·60
20 mark	23·53
20 frankov (napoleondor)	19 15
Italijanski bankovci	90 60
C. kr. cekini	11·34

Dné 18. januvarija.

3·2% državne srečke l. 1854, 250 gld.	181·—
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	165·50
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196·50
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95·30
Tisine srečke 4%, 100 gld.	140·—
Dunavske vravnavne srečke 5%	258·—
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	106·—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	93·75
Prijoritetne obveznice državne železnice	429·—
» » južne železnice 3%	339 50
» » južne železnice 5%	120·50
» » dolenjskih železnic 4%	99·50
Kreditne srečke, 100 gld.	388·—
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	258·—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	48·—
Ogerskega » » » 5 »	23·10
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	14 15
Rudolfove srečke, 10 gld.	60·—
Salmove srečke, 40 gld.	180·—
St. Genóis srečke, 40 gld.	200·—
Waldsteinove srečke, 20 gld.	[illegible]
Ljubljanske srečke	[illegible]
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	267·[illegible]
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	6205·—
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	824·—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	110·—
Splošna avstrijska stavbinska družba	145.—
Montanska družba avstr. plan.	427·50
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	448·—
Papirnih rubljev 100	254·—

Nakup in prodaja vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd. **Zavarovanja** za izgube pri **žrebanjih**, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje. **Kulantna izvršitev naročil na borzi.**

Menjarnica delniška družba

„MERCUR"

I., Wollzeile 10 in 13, **Dunaj**, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih papirjev** in **vestni svéti** za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti **naloženih glavnic.**

Izdajatelj: Dr. Evgen Lampe. Odgovorni vrednik: Ivan Rakovec. Tisk „Katoliške Tiskarne" v Ljubljani.